

وەزارتی ناوڤۆ

ژمارە: ٢٨٩٤٦ لە ٢٠٢٤/١٠/٢

پالێشت بەو دەسەڵاتە ی پیمان دراو لە یاسای وەزارەتی ناوڤۆ ژمارە (٦) ی سالی ٢٠٠٩ و بەشی (٣٦) بڕگە (١) لە یاسای هاتووچۆی فیدرال ژمارە (٨٦) ی سالی ٢٠٠٤ ی بەرکار لە هەریمی کوردستان، بڕیارماندا بە دەرچوواندن ئێم پێنمایەیی خوارەو:

پێنمای ژمارە (١٢) ی سالی ٢٠٢٤

پێنمای پێکەستنی کاری ناوەندی پێگەیانندن و نوسینگەکانی فێرکردنی شوفیری

ماددە (١): پێناسەکان

مەبەست لەم دەستەواژانە خوارەو بۆ مەبەستی جێبەجێکردنی ئێم پێنمایەیی، ئێم مانایانە دەگرێتە خۆ کە بەرامبەریان دیاریکراوە:-

- ١- هەریم: - هەریمی کوردستان - عێراق.
- ٢- وەزارەت: - وەزارەتی ناوڤۆی حکومەتی هەریمی کوردستان.
- ٣- وەزیر: - وەزیری ناوڤۆی حکومەتی هەریمی کوردستان.
- ٤- بەرپۆوەبەرایەتی گشتی: - بەرپۆوەبەرایەتی گشتی هاتووچۆی هەریمی کوردستان.
- ٥- بەرپۆوەبەرایەتی هاتووچۆ: - بەرپۆوەبەرایەتی هاتووچۆی پارێزگا و ئیدارە سەر بە خۆکانی هەریمی کوردستان و هاوشپۆهەکانی.
- ٦- بەرپۆوەبەرایەتی: بەرپۆوەبەرایەتی کۆمپانیا ئەمنییەکان و مۆڵەت پێدان/بەرپۆوەبەرایەتی گشتی دیوان.
- ٧- ھۆبە: - ھۆبە چاودیاری ستافی نوسینگە و فێرخواز و ئۆتۆمبیلەکانی فێرکردنی شوفیری.
- ٨- لیژنە: - لیژنەکی تایبەتە لە بەرپۆوەبەرایەتی هاتووچۆ پێک دەھێنرێت، تایبەتە بە ئەنجامدانی پشکنین (کشف) بۆ بارەگای نوسینگە فێرکردنی شوفیری سالانە دەگۆرێت.
- ٩- پرۆگرام: - پرۆگرامی پەسەند کراو لە لایەن وەزارەتی ناوڤۆ بە ناوی (پێبەری هاتووچۆ) بۆ وانەکانی تیۆری و پراکتیکی پرسیارەکانی تاقیکردنەو بۆ جۆرەکانی مۆڵەتی شوفیری، کە لە سەرچەم بەرپۆوەبەرایەتی هاتووچۆ و ناوەندی پێگەیانندن و پەرەپێدانی مامۆستا و راھینەر و نوسینگە فێرکردنی شوفیری، لە هەریمی کوردستان کاری پێ دەکرێت.
- ١٠- ناوەند: - ناوەندی پێگەیانندن و پەرەپێدان و ھەڵسەنگاندنی سالانە مامۆستا و راھینەر و فێرکردنی شوفیری و مۆڵەتی دامەزراندنی لە وەزارەتی ناوڤۆ/بەرپۆوەبەرایەتی گشتی دیوان/بەرپۆوەبەرایەتی کۆمپانیا ئەمنییەکان پێدراو، لە ژێر چاودیاری بەرپۆوەبەرایەتی گشتی هاتووچۆی هەریم کار دەکات، بە پێی پرۆگرامی پەسەند کراو لە وەزارەت، و دەتوانێت هاوشپۆهە نوسینگەکانی فێرکردنی شوفیری کار بکات.
- ١١- نوسینگە: - نوسینگە فێرکردنی شوفیری مۆڵەت پێدراو لە لایەن وەزارەت.

۱۲- مامۇستا: - ئەو كەسەيە، كە وانهى تىۋرى (نظري) لەسەر ئەو جۆرە مۆلەتەي، كە بىروانامەي بەدەست ھېناو دەلئەتەو، دەرچووى ھەردوو خولى مامۇستايى و پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانەيە لە ناوہندى پىگەياندىن.

۱۳- راھىنەر: - ئەو كەسەيە، كە راھىنانى پراكتىكى (عملي) لەسەر ئەو جۆرە مۆلەتەي، كە بىروانامەي بەدەست ھېناو ئەنجام دەدات، و دەرچووى ھەردوو خولى راھىنەرى و پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانەيە لە ناوہندى پىگەياندىن.

۱۴- راھىنراو: - ئەو كەسەيە، كە راھىنانى تىۋرى و پراكتىكى ۋەردەگرىت، بە مەبەستى دەرھىنانى مۆلەتى شوفىرى، يان گۆرىنى مۆلەتەكەي، لە جۆرىكەو ۋە بۆ جۆرىكى دىكە پەيوەندى بە ناوہندى يان نوسىنگەي فېركردنى شوفىرىيەو دەكات.

۱۵- خاوەن: - خاوەنى نوسىنگە، كە مۆلەتى كارکردنى نوسىنگەي فېركردنى شوفىرى پىدراو.

۱۶- بەرپۆەبەر: - بەرپۆەبەرى رېپىدراوى نوسىنگە.

۱۷- كارمەند: - كارمەندى نوسىنگەي فېركردنى شوفىرى، بۆ راپەراندنى كاروبارى كارگىرى و خزمەتگوزارىيەكانى ناو بارەگاي نوسىنگە.

۱۸- ئۆتۆمبىل: - ئۆتۆمبىلى تايبەت بە نوسىنگەي فېركردنى شوفىرى، بە كار دەھىنرېت بۆ راھىنان و تاقىكردنەو ھى فېرخواز، ئامادە كراو بە تايبەتمەندى دەقنووسكراو لەم رېنمايىە.

ئامانچ لە دەرکردنى ئەم رېنمايىە:

ماددە (۲):

۱- بۆ بەرزكردنەو ھى پۆەرەكانى سەلامەتى و كەمكردنەو ھى رۆوداۋەكانى ھاتوچۆ، بە پېشكەشكردنى پىرۆگرامى زانستى و سەردەميانەي گونجاو لەگەل ياسا و رېنمايىە بەركارەكان، بۆ بەكارھىنەرانى رېگا.

۲- بەرزكردنەو ھى كوالىتى نوسىنگەكانى فېركردنى شوفىرى، ھاوشىۋەي ۋلاتە پېشكەوتوۋەكان و پەرەدان بە توانا و ئاستى مامۇستا و راھىنەرانى فېركردنى شوفىرى.

۳- يەكخستن و دانانى ستانداردى يەكسان بۆ دلئىابوون لەو ھى، كە ھەموو نوسىنگەكانى فېركردنى شوفىرى لە ئاستىكى بەرز و كوالىتى باشدان لە پېشكەشكردنى خزمەتگوزارىيەكان و چاۋدىرىكردنى پىرۆسەي فېركردن و راھىنان و تاقىكردنەو ھى بە شىۋەيەكى بەردەوام.

پىدانى مۆلەتى ناوہندى پىگەياندىن

ماددە (۳):

يەكەم: مەرجەكانى بارەگاي ناوہندى پىگەياندىن:

۱- ژوورى بەرپۆەبەر.

۲- ژوورى مامۇستا و راھىنەر.

۳- ھۆلى تىۋرى و ھۆلى راھىنان لە (۲۵۰) پەنجا مەتر دووجا كەمتر نەبىت.

۴- ھۆلى ميكانيك.

۵- ھۆلىك بۇ پيشواى و تۆماركردن.

۶- ژوورىكى تاييەت بۇ ھەلگرتنى ئەرشىفى سەرجم دىكۆمىنتى بەشداربووان.

۷- كافترىا.

۸- دوو توالىت يەك بۇ ژنان و يەك بۇ پياوان.

۹- شوپىنى جوگرافى بارەگای ناوہند، دەبىت بەپىي پىنمايىه كانى شارەوانى بىت.

۱۰- بوونى مەرجمه كانى سەلامەتى بەپىي پىنمايىه كانى بەرگرى شارستانى بىت.

دووہم: پىنداويستىيە كانى ناوہندى پىگەياندن:

۱- ئۆتۆمبىلى بى لاشە، ئۆتۆمبىلى فېركارى ئامادەكراوہى بى پەيكەرە (مەھز بسىارە تەلىم منزوعە الەيكل، لغرض تەلىم المتدرب).

۲- سەرجم بەشە سەرەكىيە كانى ميكانيكى ئۆتۆمبىل، كە بە تاييەتى دروستكراون بۇ فېربوونى چۆنيەتى كاركردى ئۆتۆمبىل.

۳- سەرجم بەشە سەرەكىيە كانى ئەلىكترونى و كارەبايىه كانى ئۆتۆمبىل، كە بە تاييەتى دروستكراون بۇ فېربوونى چۆنيەتى كاركردى ئۆتۆمبىل.

۴- دامەزراندنى سىستەمى كۆمپيوترەرى.

۵- كىتەبخانەيەك كىتەبە كانى تاييەت بە بوارە كانى ھاتوچۇ و پىگاوبان و ئەندازەى ھاتوچۇ و ئۆتۆمبىل و بەرگرى شارستانى و فريಾಗوزارى سەرەتايى تىدايىت.

۶- سمارت بۇردى قەبارە گەورە تاييەت بە فېركارى.

۷- پىنداويستىيە كانى فريಾಗوزارى سەرەتايى تاييەت بە فېركارى.

۸- پىنداويستىيە كانى بەرگرى شارستانى تاييەت بە فېركارى.

۹- كەرەستە كانى ھاتوچۇ سەر پىگا تاييەت بە فېركارى.

۱۰- تابلۇ و ھىماكانى ھاتوچۇ تاييەت بە فېركارى.

۱۱- پىرۇگرامى ناوہندى پىگەياندن: تەنھا ئەو پىرۇگرامە كارى پى دەكرىت، كە لە لايەن وەزارەتى ناوخۇ پەسەند كراوہ، بە ناوى (رېبەرى ھاتوچۇ) بۇ جۆرە كانى مۆلەت و ھەموو مافەكانى بۇ نووسەر و ئامادەكار و وەزارەت بە گوڤرەى پىكەوتنى نىوانيان پارىزراوہ.

۱۲- مامۇستاي ناوہندى پىگەياندن: بەدەر لە نووسەر و دەستەى ئامادەكارى پىرۇگرام، دەبىت خاوەنى بىروانامەى ماستەر بىت لەو بوارەى كە وانەى تىدا دەلەتتەوہ، دەبىت لە لايەن نووسەر و دەستەى ئامادەكارى پىرۇگرام خولى TOT لە سەر پىرۇگرامى پەسەند كراو وەربگرىت بۇ ھەر جۆرە مۆلەتتىك لە ناوہندى پىگەياندن، دەكرىت لە بوارى پراكتىكى (عملي) سوود لە كەسانى خاوەن ئەزموون و بىروانامەى تاييەت بەو بوارە وەربگرىت لە دواى بەشدارىكرديان لە خول و ئەنجامدانى ھەلسەنگان لە ناوہندى پىگەياندن.

١٣- ناوهند بۆ ههیه کارمه‌ندی بیانی به‌کار به‌یڤیت به‌رچه‌چاوکردنی پێژه‌ی (٧٥٪) کارمه‌ندی خۆمالی (٢٥٪) کارمه‌ندی بیانی.

سێیه‌م: میکانیزمه‌کانی پێدانی مۆله‌تی ناوهندی پێگه‌یاندن:

١- پێشکه‌شکردنی داواکارییه‌ک له‌ لایه‌ن خاوه‌ن، یان بریکاره‌ یاساییه‌که‌ی به‌ وه‌زاره‌تی ناوخۆ/ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی دیوان/ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی کۆمپانیا ئه‌منیه‌کان و مۆله‌ت پێدان، له‌ پێگه‌ی به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی.

٢- له‌ دوا‌ی لاری نه‌بوونی وه‌زاره‌ت و لایه‌نه‌ ئه‌منیه‌کان، پشکنین (کشف) ئه‌نجام ده‌دری‌ت له‌ لایه‌ن لیژنه‌یه‌ک له‌ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی .

٣- پێشکه‌شکردنی کۆپی ره‌نگاو ره‌نگی کارتی زانیاری و کارتی نیشتمانی، و دوو وێنه‌ی خاوه‌نی ناوهند پێگه‌یاندن.

٤- به‌رزکردنه‌وه‌ی سه‌رجه‌م به‌لگه‌نامه‌کان بۆ وه‌زاره‌ت/ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی دیوان/ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی کۆمپانیا ئه‌منیه‌کان و مۆله‌ت پێدان به‌ وێنه‌ی ره‌سه‌ن.

٥- بنکه‌ی سه‌ره‌کی ناوهند له‌ هه‌ولێری پایته‌خت ده‌بێت و لقه‌کانی له‌ پارێزگا‌کانی هه‌ری‌می کوردستان ئاماده‌ ده‌کات به‌پێی پێویست.

٦- هێنانی به‌لگه‌نامه‌ی نه‌بوونی تاوان (شهادة عدم المحکومیه) له‌ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تییه‌کانی به‌لگه‌کانی تاوان که‌ به‌سه‌لمێنری داواکار به‌ تاوانی‌کی ناسیاسی، یان به‌ که‌تنی‌کی ئابروو به‌ر سزا نه‌درای‌ت.

٧- دوا‌ی جێبه‌جێکردنی خاله‌کانی سه‌ره‌وه‌ مۆله‌تی کارکردن به‌ ناوهندی پێگه‌یاندن ده‌دری‌ت له‌ وه‌زاره‌ت

٨- ماوه‌ی پێدان مۆله‌ت بۆ دوو سا‌له‌ و دوو سا‌ل جارێک نوێ ده‌کرێته‌وه‌.

٩- ناوهند ده‌توانی‌ت خول له‌ بواره‌کانی تری هاتوچۆ و خولی VIP بکاته‌وه‌.

چواره‌م: مه‌رجه‌کانی نوێکردنه‌وه‌ی مۆله‌تی ناوهندی پێگه‌یاندن:

١- پێشکه‌شکردنی داواکارییه‌ک به‌ر له‌ (٣٠) سی رۆژ له‌ ریکه‌وتی به‌سه‌رچوونی مۆله‌ته‌که‌ی له‌ لایه‌ن خاوه‌ن، یان بریکاره‌ یاساییه‌که‌ی به‌ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی .

٢- به‌رزکردنه‌وه‌ی سه‌رجه‌م دۆکیۆمێنته‌کان بۆ وه‌زاره‌ت/ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی دیوان/ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی کۆمپانیا ئه‌منیه‌کان و مۆله‌ت پێدان به‌ وێنه‌ی ره‌سه‌ن.

٣- پێشکه‌شکردنی پا‌کانه‌ی باج.

٤- ئه‌نجامدانی پشکنین (کشف) بۆ باره‌گا، له‌ لایه‌ن لیژنه‌یه‌ک له‌ به‌رپۆه‌به‌رایه‌تی گشتی.

پێدانی مۆله‌تی نوێنگه‌ی فێرکردنی شوفیری

ماده‌ (٤):

یه‌که‌م: مه‌رجه‌کانی پێدانی مۆله‌تی نوێنگه‌ی فێرکردنی شوفیری:

١- ده‌بێت خاوه‌نه‌که‌ی هه‌لگری ره‌گه‌زنامه‌ی عێراقی بێت.

- ۲- پيشكه شکردنى داواكارىيەك له لايەن خاوەن، يان بربكارە ياساييەكەى به وهزارەتى ناوخۆ/ بهرپۆههرايه تى گشتى ديوان/ بهرپۆههرايه تى كۆمپانيا ئەمىيەكان و مۆلەت پيدان، له رېگەى بهرپۆههرايه تى گشتى يان بهرپۆههرايه تى هاتووچۆى پاريزگا و ئيداره سەربەخۆكان. به پيى پاشكۆى ژمارە (۱) كه هاويپچى ئەم رېنماييەيه.
- ۳- له دواى لارى نەبوونى وهزارەت و لايەنە ئەمىيەكان، پشكنينى بارەگاي نوسينگە ئەنجام دەدرېت له لايەن ليژنە.
- ۴- پيشكه شکردنى ويئەى تۆمارى خاوەنداريتى، ئەگەر بارەگاي نوسينگە مولكى خۆى بيت، يان گرېبەستى پەسەندكراو له بهرپۆههرايه تى باج، ئەگەر بارەگاي نوسينگە كرئ بيت، ياخود گرېبەستى پەسەندكراو له لايەن بهرپۆههرايه تى شارەوانى تاييەتمەند، ئەگەر بانەوانى (مساحطە) بيت.
- ۵- پيشكه شکردنى ليستى ناو و كۆپى رەنگاوپرەنگى كارتى زانبارى و كارتى نيشتمانى يان (ناسنامەى بارى كەسى و رەگەزنامەى عيراقى) و دوو ويئەى سەرجهم ستافى نوسينگەى فيركردنى شوفيري، به پيى پاشكۆى ژمارە (۱/۲) كه هاويپچى ئەم رېنماييەيه.
- ۶- هاويپچى كردنى كۆپى رەنگاوپرەنگى برۆانامەى دەرچوونى هەردوو خولى پيگەياندن و خولى پەرەپيدان و هەلسەنگاندنى سالانەى مامۆستا و راييەنەر له ناوەندى پيگەياندن و پەرەپيدان، به مەرجيەك له دوو برۆانامەى مامۆستا و دوو برۆانامەى راييەنەر كەمتر نەبيت بۆ هەر جۆرە مۆلەتيەك، به پيى پاشكۆى ژمارە (۲/ب) كه هاويپچى ئەم رېنماييەيه.
- ۷- پيشكه شکردنى ليست و كۆپى ساليانەى ئەو ئۆتۆمبيلانەى، كه له نوسينگەى فيركردنى شوفيري كارى پى دەكرېت و به پيى پۆلىنى جۆرەكانى مۆلەت، كه تەنها بۆ فيركردن و كاروبارى نوسينگە به كار دەهيئريت، به پيى پاشكۆى ژمارە (۲/ج) كه هاويپچى ئەم رېنماييەيه.
- ۸- پيشكه شکردنى راپۆرتى ليژنەى پزىشكى تاييەتمەند بۆ نەخۆشيه گوازاوهكان بۆ سەرجهم ستافى نوسينگەى فيركردنى شوفيري، له رېگاي ئاراستەكردنى نووسراويەك له بهرپۆههرايه تيهكانى هاتووچۆ بۆ لايەنى پەيوەنديدار.
- ۹- هيئەتى به لگەنامەى نەبوونى تاوان (شهادة عدم المحكومية) له بهرپۆههرايه تيهكانى به لگەكانى تاوان، كه بسەلمپنرېت داواكار به تاوانپيى ناسياسى، يان كەتنپيى ئابرووبەر سزا نەدرابيت له رېگاي ئاراستەكردنى نووسراويەك له بهرپۆههرايه تيهكانى هاتووچۆ بۆ لايەنى پەيوەنديدار.
- ۱۰- ئەنجامدانى پشكنين (كشف) له لايەن ليژنە، به پيى پاشكۆى ژمارە (۳) كه هاويپچى ئەم رېنماييەيه.
- ۱۱- بەرزكردنەوهى سەرجهم به لگەنامەكان بۆ وهزارەت/ بهرپۆههرايه تى گشتى ديوان/ بهرپۆههرايه تى كۆمپانيا ئەمىيەكان و مۆلەت پيدان، له رېگەى بهرپۆههرايه تى گشتى، به مەرجيەك: كۆنووسى ليژنە، به لگەنامەى نەبوونى تاوان، به لگەنامەى پزىشكى رەسەن بيت و (ويئەى كەسى رەنگاوپرەنگى له سەر بيت).

۱۲- دواى جېيە چىكردى خالەكانى سەرەو، مۆلەتى كاركردى نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى پى دەدرېت لە وەزارەت.

۱۳- هېچ نوسىنگەىيەكى فېركردنى شوفېرى بۆى نېيە لقى دىكە بكاو.

۱۴- ماوہى مۆلەت پېدان بۆ دوو سالە و دوو سال جارېك نوئى دەكرېتەو.

دووہم: مەرجهكانى نوئىكردەوہى مۆلەتى نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى:

- ۱- پېشكەشكردى داواكارىيەك بەر لە (۳۰) سى رۆژ لە رېكەوتى بەسەرچوونى مۆلەتەكەى، لە لاىەن خاوەن، يان برىكارە ياساىيەكەى بە بەرپۆەبەرايەتى ھاتوچۆ و ھاوپېچ كوردنى خالەكانى (۶-۷-۸) لە برگەى يەكەم لە ماددەى (۵)ى ئەم رېنمايىيە، بەپېى پاشكۆى ژمارە (۴) كە ھاوپېچى ئەم رېنمايىيە.
- ۲- ئەنجامدانى پشكىن (كشف) لە لاىەن لېژنە، بەپېى پاشكۆى ژمارە (۵) كە ھاوپېچى ئەم رېنمايىيە.
- ۳- ھاوپېچ كوردنى برۋانامەى دەرچوون و برۋانامەى پەرەپېدان و ھەلسەنگاندنى سالانەى مامۇستا و راھپنەرەكان، ناوەند دەبېت لەكاتى خولى پەرەپېدان و ھەلسەنگاندنى سالانە ئاستەكانيان ديارى بكا
- ۴- پېشكەشكردى پاكانە (باج)ى نوسىنگە.

۵- بەرزكردەوہى سەرجهم بەلگەنامەكان بۆ وەزارەت/ بەرپۆەبەرايەتى گشتى ديوان/ بەرپۆەبەرايەتى كۆمپانيا ئەمنىيەكان و مۆلەت پېدان، لە رېگەى بەرپۆەبەرايەتى گشتى / بەرپۆەبەرايەتى ھاتوچۆ پارېژگا و ئىدارە سەرەخۆكان. بە مەرجهك: كۆنووسى لېژنە رەسەن بېت و (وېنەى كەسى رەنگاورەنگى لەسەر بېت).

سېيەم: گواستەوہى نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى:

- ۱- لەكاتى گواستەوہى بارەگاى نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى، پېويستە داواكارىيەك لە لاىەن خاوەن، يان برىكارە ياساىيەكەى پېشكەش بە بەرپۆەبەرايەتى ھاتوچۆ بكرېت بەمەبەستى ئەنجامدانى پشكىن (كشف) لە لاىەن لېژنە و ناردنى كۆنووسى لېژنە (وېنەى رەسەن) بۆ بەرپۆەبەرايەتى گشتى ھاتوچۆ.
- ۲- كاتى گواستەوہى نوسىنگە نابېت بكوئېتە نيوان ماوہى بەرپۆەچوونى خولى تيۆرى و پراكتىكى فېرخوازان.
- ۳- ھەر نوسىنگەىيەك كە بارەگاكانيان دەگوازنەو، دەبېت لە سنورى شوئىنى مۆلەت پېدراوى خۆى (پارېژگا، قەزا، ناحىيە) دەرئەچېت.

مەرجهكانى بارەگاى نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى

ماددە (۵):

يەكەم: - پېداويستى و مەرجهكانى بارەگاى نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى:

۱- ژوورېك بۆ بەرپۆەبەر و مامۇستا و راھپنەر.

۲- ژوورېك بۆ پېشوازى و تۆماركردى فېرخواز.

- ۳- ھۆلىك بۇ پيشكە شىكرىنى وانەكانى تىۋرى، كە رووبەرەكەى لە (۲۳۰) سى مەتر دووجا كە مەتر نەبىت، بە سەرجه م پىداوېستىيەكانى ھۆلەكانى وانەوتنەوہ.
- ۴- دانانى كامپىراى چاودىرى لە سەرجه م ژوورەكانى نوسىنگە.
- ۵- دوو توالىت يەك بۇ ژنان و يەك بۇ پىاوان.
- ۶- شويىنى جوگرافى بارەگاي نوسىنگە دەبىت بەپىي رېنمايىيەكانى شارەوانى بىت.
- ۷- بوونى مەرجهكانى سەلامەتى بەپىي رېنمايىيەكانى بەرگى شارستانى بىت.
- ۸- ناوہند و ئەو نوسىنگانەى فېرخواى مۆلەتى جوړى ماتۇرسكىل وەردەگرن، دەبىت گوپەپانىك دابىن بكن بۇ راھىنان و تاقىكردنەوہى پراكتىكى، كە رووبەرەكەى بە ئەندازەيەك بىت، كە سەرجه م مانۇرەكانى ماتۇرسكىلى تىدا ئەنجام بدرىت، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۶) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.

دووەم: - تۆمارەكانى كاروبارى نوسىنگەى فېركردنى شوفىرى:

- ۱- تۆمارى زانىارى فېرخواز، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۷) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۲- تۆمارى لىستى ئامادەبووانى خويىندى وانەكانى تىۋرى رۆژانە، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۸) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۳- تۆمارى ئامادەبووانى خويىندى وانەكانى تىۋرى، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۹/أ) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۴- تۆمارى ئامادەبووانى خويىندى وانەكانى پراكتىكى، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۹/ب) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۵- تۆمارى بەشدارىكردى تاقىكردنەوہى پراكتىكى، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۹/ج) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۶- پسوولەى وەرگرتنى پارە لە فېرخواز، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۱۰) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۷- تۆمارى كاركردى رۆژانەى مامۇستا و راھىنەر، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۱۱) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۸- ھەر تۆمارىكى دىكە، كە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى بە پىويستى بزانىت.

مەرجهكانى بوون بە مامۇستا و راھىنەرى ئە نوسىنگەى فېركردنى شوفىرى

ماددە (۶):

يەكەم: پىويستە مامۇستا و راھىنەرى نوسىنگەى فېركردنى شوفىرى ئەم مەرجانەى تىدا بىت:

- ۱- دەبىت ھەلگى رەگەزنامەى عىراقى بىت.
- ۲- نابىت تەمەنى لە (۲۰) بىست سال كە مەتر بىت و لە (۶۳) شەست و سى سال زياتر بىت.
- ۳- دەبىت (۲) دوو سال بەسەر بەدەستەھىنانى مۆلەتى شوفىرى تىپەر بووبىت بۇ جوړى (B).

- ۴- بۇ ۋاھىنەرى دەپىت بىرونامەى لە شەشى سەرەتايى كەمتر نەپىت.
- ۵- بۇ مامۇستا دەپىت بىرونامەى لە شەشى ئامادەى كەمتر نەپىت.
- ۶- ھىچ نەخۇشپىيەكى گوازراوہى نەپىت بەپىيى راپۇرتى لىژنەى پزىشكى تايىبەتمەند.
- ۷- ھىنانى بەلگەنامەى نەبوونى تاوان (شهادة عدم المحكومية) لە بەرپوۋەبەرايەتپەكانى بەلگەكانى تاوان، كە بسەلمىنرپىت داواكار بە تاوانىكى ناسياسى، يان بە كەتنىكى ئابروۋبەر سزا نەدراپىت.
- ۸- فەرمانبەرى ھەمىشەى ھىچ دامودەزگايەكى حكومت نەپىت لەسەر ھەر دوو مىلاكى (شارستانى و سەربازى) و ناردنيان بۇ بايۇمىترى بە مەبەستى ھىنانى پىشتىگىرى، كە فەرمانبەر نين.
- ۹- ھەلگىرى بىرونامەى دەرچوون پىت لە ھەر دوو خولى پىگەياندىن و پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانە، لە ناوند.

دوومە: مىكانىزم و ماوہى خولەكانى پىگەياندىنى مامۇستا و ۋاھىنەر:

- ۱- وانەكانى خولى جۇرى (B-BE) بۇ ھەر بەشداربوۋىيەك ناپىت لە (۱۶۰) سەد و شەست وانە كەمتر پىت.
- ۲- وانەكانى خولى جۇرى (C- C1- C1E- CE) بۇ ھەر بەشداربوۋىيەك ناپىت لە (۲۰۰) دوو سەد وانە كەمتر پىت.
- ۳- وانەكانى خولى جۇرى (D-D1-D1E-DE) بۇ ھەر بەشداربوۋىيەك ناپىت لە (۲۰۰) دوو سەد وانە كەمتر پىت.
- ۴- وانەكانى خولى جۇرى (T) بۇ ھەر بەشداربوۋىيەك ناپىت لە (۱۶۰) سەد و شەست وانە كەمتر پىت.
- ۵- وانەكانى خولى جۇرى (A) بۇ ھەر بەشداربوۋىيەك ناپىت لە (۱۶۰) سەد و شەست وانە كەمتر ۋەربىگىرپىت.
- ۶- بۇ گۇرپىنى بىرونامەى ۋاھىنەر بۇ بىرونامەى مامۇستا و ۋاھىنەر دەپىت (۴۰) چل وانە ۋەربىگىرپىت، بەپىيى پاشكۆى ژمارە (۱۹-و) كە ھاۋپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۷- بۇ گۇرپىنى بىرونامەى مامۇستا بۇ بىرونامەى مامۇستا و ۋاھىنەر دەپىت (۴۰) چل وانە ۋەربىگىرپىت، بەپىيى پاشكۆى ژمارە (۱۹-د) كە ھاۋپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۸- ناپىت بەشداربوۋان زىاتر لە ۱۰% دە لەسەد زىاتر ئامادەنەبوون (غىاباتيان) لە ماوہى خولەكەدا ھەپىت.
- ۹- ھەر بەشداربوۋىيەك لە پاش (۱۰) دە خولەك دواى دەستپىكى وانەكان ئامادە نەپىت بە ئامادە نەبوو (غائب) ھەژمار دەكرپىت.
- ۱۰- بۇ كردنەۋەى ھەر خولپىكى پىگەياندىنى مامۇستا و ۋاھىنەرى بۇ جۇرەكانى مۇلەت پىۋىستە لە (۱۰) دە بەشداربوو كەمتر نەپىت.

سىيەم: مىكانىزىمى تاقىكردنەۋەى خولى يىگە ياندنى مامۇستا و راھىنەر

۱- تاقىكردنەۋەى بەشداربوۋان لەم چەند بەشە پىكىدىت: تاقىكردنەۋەى تىۋرى، تاقىكردنەۋەى وانەۋوتنەۋە، تاقىكردنەۋەى ئۆتۆمبىل لىخوپىن، تاقىكردنەۋەى ۋەك راھىنەر بە فىرخواز.

۲- تاقىكردنەۋەى كانى تىۋرى لەم بابە تانەيە: ياسا و رېنمايىيە كانى ھاتوچۇ، ھېما و كەرەستە كانى ھاتوچۇ، مىكانىك و مەرجه كانى توندوتۆلى، فريگوزارى سەرەتايى، بەرگرى شارستانى، مانۇر و پىشەرەۋىيە كانى ھاتوچۇ، دەرۋونناسى و تەندروستى شوفىر، تەنھا ئەم بەشەى تاقىكردنەۋەى بەشەى سەرەكى ناۋەند دەبىت لە ھەۋلىرى پايتەخت، لە ژىر چاۋدىرى بەرپوۋەرايە تى گشتى ھاتوچۇ، كە ژمارەى پرسىيارەكان (۵۰) پەنجا پرسىيارە و ماۋەى تاقىكردنەۋەى (۵۰) پەنجا خولەكە دەبىت (۴۰) چل ۋەلامى راست بىت.

۳- تاقىكردنەۋەى پراكتىكى دوو بەش دەبىت، يەكەم تاقىكردنەۋەى ئۆتۆمبىل لىخوپىن بەپىي راۋەرى ھاتوچۇ، دوۋەم تاقىكردنەۋەى ۋەك راھىنەر بە فىرخواز.

۴- ھەلسەنگاندنى مامۇستا لە كاتى وانەۋوتنەۋە دەبىت بۇ فىرخواز و ۋەلامدانەۋەى ئەو پرسىيارانەى كە لىي دەكرىت.

۵- لەپاش دەرەنەچوۋنى بەشداربوۋ لە خولى يەكەم، تەنھا يەك جارى دىكە بۆى ھەيە بەشدارى تاقىكردنەۋەى بكا تەۋە، ئەگەر دەرەنەچوۋ بى بەش دەبىت لە بەدەستەيىنانى پروانامە.

۶- لە كۆى گشتى نمرەكانى تاقىكردنەۋەى بەشداربوۋ، نابىت نمرەكانى لە (۸۰٪) ھەشتا لەسەد كەمتر بىت، بەپىي پاشكۆى ژمارە (أ-ب-ج-۱۹) كە ھاۋىيىچى ئەم رېنمايىيە.

۷- نمرەكان بەم شىۋەيە ئاست ۋىلەكانى دىارى دەكرىت: (۸۰) مام ناۋەند (۸۵) باش (۹۰) زۆر باش (۹۵) ناياب.

چۈارەم: مىكانىزىمى پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانەى مامۇستا و راھىنەر

۱- وانەكانى خولى پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانەى مامۇستا و راھىنەر بۇ ھەر جۆرە مۇلەتپىك دەبىت لە (۳۰) سى وانە كەمتر نەبىت.

۲- پىداچوۋنەۋەى بە وانەكانى تىۋرى و پراكتىكى دەكرىت، كە لە نوسىنگەكانى فىرکردنى شوفىرى دەخوئىرىت و فىرخواز تاقىكردنەۋەى تىۋرى و پراكتىكى لەسەر دەكات، و ئەو بابە تانەى كە بۇ رۆشنىرکردنى گشتى ھاتوۋچۆيە، لە بۋارە جىاجىاكاندا.

۳- ئەو بابە تە نوپىيانە دەخوئىندىت، كە لە پرۇگرام زىاد يان ھەموار دەكرىت، يان ئەو ياسا و رېنمايىيانەى كە تايىبەتن بە ھاتوچۇ.

۴- ھەلسەنگاندن بۇ مامۇستا و راھىنەر، لەسەر تاقىكردنەۋەى تىۋرى و تاقىكردنەۋەى پراكتىكى و وانەۋوتنەۋەى ۋەلامدانەۋەى پرسىيارەكان دەبىت، كە بە شىۋەى زارەكى لىيان دەكرىت، بۇ دىارىكردنى ئاستيان، دەبىت لە (۸۰٪) ھەشتا لەسەد كەمتر نەبىت، بەپىي پاشكۆى ژمارە (۱۹) كە ھاۋىيىچى ئەم رېنمايىيە.

۵- سالانە لە كاتى خولى پەرەپىدان نمرەكان بەم شىۋەيە ئاستيان ديارى دەكرېت: ۸۰ مامناوەند ۸۵ باش ۹۰ زۆر باش ۹۵ ناياب.

۶- ھەر بەشداربوويەك كاريكى نەشياو ئەنجام بدات بەرامبەر بە بەشداربوويەكى تر، يان ئەفسەر و پۇليس و كارمەندانى ھاتوچۆ، يان ستافى ناوەند يان گزى (غەش) ئەنجام بدات، لە خولى يىگەياندىن يان پەرەپىدان، كارەكانى بۆ ماوەى شەش مانگ رادەگىرېت.

۷- ھەر مامۇستا و راھىنەرېك، كە مۆلەتى جوړى (گشتى) يان ھەيە، لە دواى بەشداريكرديان لە خولى يىگەياندىن و پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانە، مۆلەتى شوفىرىيەكانيان دەگوڤېت بۆ ئەو جوړە مۆلەتەى كە خوليان تىيدا بينيوە و پروانامەيان بەدەست ھېناو، بە ھېنانى پشتگىرىيەك لە ناوەند بۆ بەشى مۆلەت لە بەرپوۋەبەرايە تىەكانى ھاتوچۆ.

نۆتۆمبىلى راھىنان

ماددە (۷):

يەكەم: پىداويستىيەكانى نۆتۆمبىل:

۱- دانانى چوار ئاويئە بۆ راھىنەر بۆ بينىنى دواو و تەنىشتى لاي چەپ و تەنىشتى لاي راست و ئاويئەيەك بۆ بينىنى فېرخواز.

۲- دانانى ئامرازى ئىستۆپ بۆ نۆتۆمبىلى گېر نۆتۆماتىك لەو لايەى كە راھىنەرەكە لېى دادەنىشت.

۳- دانانى ئامرازى ئىستۆپ و كلاچ بۆ نۆتۆمبىلى گېر عادى لەو لايەى كە راھىنەرەكە لېى دادەنىشت.

۴- دانانى كامېرا بۆ ھەر دوو ئاراستە ناو كابىنە و ئاراستەى پېشى نۆتۆمبىل و رىكۆردى دەنگىش بكات لەكاتى راھىنان و تاقىكردنەو بۆ گشت جوړەكانى نۆتۆمبىل، بەپېى پاشكۆى ژمارە (۱۲) كە ھاوپېچى ئەم رېنمايەيە.

دووھەم: تابلۆ ناسىنەوہى نۆتۆمبىلەكانى نوسىنگەكانى فېركردنى شوفىرى:

۱- بۆ نۆتۆمبىلى جوړى (B) تابلۆيەكى سېى پروناك بە پانى (۸۰) ھەشتا سانتىمەتر و بەرزى (۳۰) سى سانتىمەتر لەسەر سەقى نۆتۆمبىل دادەنرېت و ناو و ژمارەى تەلەفۆنى نوسىنگە و دەستەواژەى (ئاگاداربە ئەم شوفىرە لە راھىناندايە) لەسەر دەنووسرېت لەگەل نووسىنى پىتى (L) بەرەنگى سوور بە ئىنگىلىزى، لە كاتزىمېرەكانى (۶ بۆ ۹) ى شەو گلۆپەكانى تابلۆ سەر سەقى نۆتۆمبىل دەبېت داگىرسا و بن.

۲- لۆگۆ نوسىنگە بەشىۋەى بازنەيى كە تىرەكەى لە (۴۰) چل سانتىمەتر كەمتر نەبېت و تىيدا ناوى نوسىنگە بە گەورەيى نووسرايېت و لەسەر ھەر دوو دەرگاي پېشەوہى نۆتۆمبىل دەچەسپېنرېت.

۳- بۆ جوړى (BE) سەرەپاي خالى (۱ و ۲)، تابلۆيەك بە پانى (۹۰) نەوہد سانتىمەتر و بە بەرزى (۳۰) سى سانتىمەتر لە پشتى ەرەبانەكەى دەنووسرېت دەستەواژەى (ئاگاداربە ئەم شوفىرە لە راھىناندايە) و پىتى (L) بە رەنگى سوور بە ئىنگىلىزى دەنووسرېت.

۴- بۇ ئۆتمىلى جۇرى (C1-C) و (D1- D) تابلۇيەك بە پانى (۱۵۰) سەد و پەنجا سانتىمە تر و بەرزى (۴۰) چل سانتىمە تر دەنوسرىت دەستەواژەى (ئاگاداربە ئەم شوفىرە لە راھىناندايە) و پىتى (L) بە رەنگى سوور بە ئىنگلىزى دەنوسرىت لە پىش و تەنىشت و لە دواوہ دەچەسپىنرىت.

۵- بۇ جۇرى (C1E-CE) و (D1E-DE) سەرەپاي خالى (۲ و ۴) تابلۇيەك بە پانى (۱۵۰) سەد و پەنجا سانتىمە تر و بەرزى (۴۰) چل سانتىمە تر لە پىش و تەنىشتى عەرەبانەكەى دەستەواژەى (ئاگاداربە ئەم شوفىرە لە راھىناندايە) و پىتى (L) بە رەنگى سوور بە ئىنگلىزى.

۶- بۇ جۇرى (T) ئامپىرەكانى بىناسازى و كشتوكالى لۆگوى نوسىنگە بە شىوہى بازنەيى، كە تىرەكەى لە (۴۰) چل سانتىمە تر كەمتر نەبىت و تىيدا ناوى نوسىنگە بە گەرەبى نووسرايىت لەسەر ھەر دوو ھەرگا دەچەسپىنرىت. لەگەل نووسىنى پىتى (L) بە رەنگى سوور بە ئىنگلىزى.

۷- بۇ جۇرى (A) ماتۆرسكىل، دەبىت نووسىنى پىتى (L) بە رەنگى سوور بە ئىنگلىزى لە پىش و پىشتى ماتۆرسكىلەكە ھەلبواسرىت. بەپى پاشكوى ژمارە (۱۳) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايەيە.

سپىيەم: مۆدىلى رېگەپىدراو

۱- مۆدىلى رېگەپىدراوى ئۆتمىلى فېركردنى شوفىرى جۇرى (B) لە (۶) شەش مۆدىل خوار لە مۆدىلى سال رېگە پىدراو، دەتوانىت لە پۆزى تۆماركردنى ئۆتمىلى و ھەرگرتنى تابلۇ (۶) شەش سال كارى پىبىكرىت، بە مەرچىك لە پىشكىنى مەرچى توندوتۆلى ھەرچوو بىت.

۲- مۆدىلى رېگەپىدراوى ئۆتمىلى فېركردنى شوفىرى پاس و بارھەلگر لە (۱۲) دوانزە مۆدىل خوار لە مۆدىلى سال رېگە پىدراو، دەتوانىت لە پۆزى تۆماركردنى ئۆتمىلى و ھەرگرتنى تابلۇ (۱۲) دوازە سال كارى پىبىكرىت، بەو مەرچەى لە پىشكىنى سالانەى توندوتۆلى ھەرچوو بىت.

۳- مۆدىلى رېگەپىدراوى ماتۆرسكىلى فېركردنى شوفىرى (۶) شەش مۆدىل خوار لە مۆدىلى سال رېگە پىدراو، ئەم شەش سالە لە پۆزى تۆماركردنى ماتۆرسكىل و ھەرگرتنى تابلۇ ھەژمار دەكرىت.

۴- بۇ ئامپىرەكانى بىناسازى و كشتوكالى، بەو مەرچەى لە پىشكىنى سالانەى توندوتۆلى ھەرچوو بىت.

۵- لە كاتى گۆرىنى ئۆتمىلى نوسىنگە، پىويستە داواكارىيەك لە لايەن خاوەن، يان برىكارە ياسايەكەى پىشكەش بە ھۆبە بكرىت لە بەرپىوہبەرايەتى ھاتوچۆ و كۆپى ساليانە و پىشكىنى مەرچى توندوتۆلى ھاوپىچ بكرىت.

مەرچەكانى بوون بە بەرپىوہبەرى نوسىنگەى فېركردنى شوفىرى

ماددە (۸):

پىويستە بەرپىوہبەرى نوسىنگە ئەم مەرچانەى تىدا بىت:

۱- دەبىت ھەلگرى رەگەزنامەى عىراقى بىت، يان بە شىوہىەكى ياسايى نىشتەجىي ھەرىمى كوردستان بىت و كارتى نىشىنگەكەى بەسەر نەچووبىت.

٢- تەمەنی له (١٨) ههژده ساڵ که مەتر نه بێت.

٣- برۆانامه ی له ناوهندی که مەتر نه بێت.

٤- هیچ نه خۆشیهی که گوازاوهی نه بێت به پێی راپۆرتی لیژنه ی پزیشکی تایبه تهمه ند.

٥- هینانی به لگه نامه ی نه بوونی تاوان (شهادة عدم المحکومة) له به رپوه به رایه تیه کانی به لگه کانی تاوان، که به سه لمیتریت داواکار به تاوانیکی ناسیاسی، یان به که تنیکی ئابروو به ر سزا نه درابیت.

٦- فه رمانبه ری هه میشه یی هیچ داموده زگایه کی حکومه ت نه بێت له سه ر هه ر دوو میلاکی (شارستانی و سه ربازی) ناردنیان بۆ با یۆمیتری به مه به ستی هینانی پشتگیری که فه رمانبه ر نین.

٧- دانان و لابردنی به رپوه به ری نویسنکه له ده سه لات ی خاوه نی نویسنکه ده بێت، به ئاگاداری به رپوه به رایه تی ها توچۆ و ئاگادار کردنه وه ی به رپوه به رایه تی گشتی.

مه رجه کانی بوون به کارمه ندی نویسنکه ی فیکردنی شوفیری

ماده (٩):

پێویسته کارمه ندی نویسنکه ئه م مه رجه نه ی تیدا بێت:

١- ده بێت هه لگری ره گه زنامه ی عیراقی بێت، یان به شیوه یه کی یاسایی نیشته جپی هه ریمی کوردستان بێت و کارتی نشینکه که ی به سه ر نه چوو بێت.

٢- تەمەنی له (١٨) ههژده ساڵ که مەتر نه بێت.

٣- هیچ نه خۆشیهی که گوازاوهی نه بێت به پێی راپۆرتی لیژنه ی پزیشکی تایبه تهمه ند.

٤- هینانی به لگه نامه ی نه بوونی تاوان (شهادة عدم المحکومة) له به رپوه به رایه تیه کانی به لگه کانی تاوان، که به سه لمیتریت داواکار به تاوانیکی ناسیاسی، یان به که تنیکی ئابروو به ر سزا نه درابیت.

٥- فه رمانبه ری هیچ داموده زگایه کی حکومه ت نه بێت له سه ر هه ر دوو میلاکی (شارستانی و سه ربازی) ناردنیان بۆ با یۆمیتری به مه به ستی هینانی پشتگیری که فه رمانبه ر نین.

کارتی ناساندنی به رپوه به ر و مامۆستا و راهینه ر و کارمه ندی نویسنکه ی فیکردنی شوفیری

ماده (١٠):

١- دروستکردنی ناسنامه یه کی تایبه ت به به رپوه به ر و مامۆستا و راهینه ر له لایه ن به رپوه به رایه تی گشتی ، که جووری برۆانامه ی فیکردنی مامۆستا و راهینه ری و ئاستیانی تیدا دیاری ده کریت له پاش ده رچونیان له خولی پێگه یانندن و په ره پێدان و هه لسه نگانندی سالا نه.

٢- له کاتی نوێنه کردنه وه ی ناسنامه کانیان له ماوه ی (٩٠) نه وه د رۆژ له ریکه وتی به سه رچوونی ناسنامه کانیان له کاره کانیان پاده گیرین.

٣- دروستکردنی کارتیکی تایبه ت به کارمه ند له لایه ن هۆبه له به رپوه به رایه تی ها توچۆ، به پێی پاشکۆی ژماره (١٤) که هاو پێچی ئه م پێنما یه یه.

ميكانيزمى به شداريكردى فيرخواز له خولى دهرهينانى مؤلته تى شوقيرى

مادده (۱۱):

- ۱- سهردانىكردى به رپوه به رايه تى هاتوچو، بۇ پركردنه وهى فۇرمى به شداريكردى.
- ۲- پشكنينى يزيشكى له لايهن ليژنه يه كى تاييه تمه ند ده كريت.
- ۳- ناوه ند يان نوسينگه به ليستيک ناوى ئەو فيرخوازانه پيشكهش به بهشى مؤلته / هوبه ي چاوديرى ده كات هاويپچ له گەل فۇرمى به شداربوون و كارتى فيرخواز، به پيى پاشكوى ژماره (۱۵) كه هاويپچى ئەم رپنمايه يه.
- ۴- له دواى وردبينى كردن له لايهن ئەفسه رى مؤلته وهه كارته كانى فيرخواز مۇر و واژو ده كريت.
- ۵- به شدارى وانه كانى تيۇرى ده كات، به پيى ئەو ميكانيزمه ي كه له ماده ي (۱۱) دانراوه.
- ۶- ناوه ند يان نوسينگه به ليستيک ناوى ئەو فيرخوازانه پيشكهش به بهشى مؤلته ده كات كه وانه كانى تيۇريان خويندوه.
- ۷- بهشى مؤلته له به رپوه به رايه تى هاتوچو رۆژ و كاتى تاقىكردنه وهى تيۇرى بۇ فيرخواز ديارى ده كات.
- ۸- له دواى دهرچوونى فيرخواز له تاقىكردنه وهى تيۇرى له لايهن ناوه ند يان نوسينگه وهه رۆژ و كاتى راهينانى پراكتيكي بۇ ديارى ده كريت، و ده كريت فيرخواز له هه مان كاتدا وانه كانى تيۇرى و پراكتيكي وه رېگريت له سهر داواى خوى.
- ۹- ناوه ند يان نوسينگه به ليستيک ناوى ئەو فيرخوازانه پيشكهش به بهشى مؤلته ده كات كه وانه كانى پراكتيكيان خويندوه.
- ۱۰- بهشى مؤلته له به رپوه به رايه تى هاتوچو رۆژ و كاتى تاقىكردنه وهى پراكتيكي بۇ دهرهينانى مؤلته ديارى ده كات.

ميكانيزمى خويندى وانه كانى تيۇرى و پراكتيكي

مادده (۱۲):

يه كه م:

- ۱- بۇ دهرهينانى مؤلته تى جۇرى A
 - أ- (۲۱) بيست و يهك وانه ي تيۇرى له ماوه ي (۷) كهوت رۆژدا بخوينيت، (۳) سى وانه له رۆژيكد و كاتى ههر وانه يهك (۴۵) چل و پينج خوله كه و پشوويه كى (۱۵) پازده خوله كى له نيوانياندايه فيرخواز نابيت له (۳) سى وانه زياتر ئاماده نه بووى (غيابات) ي وانه كانى تيۇرى له ماوه ي خوله كه دا هه بيت.
 - ب- (۱۲) دوانزه وانه ي پراكتيكي بخوينيت و كاتى ههر وانه يه كى پراكتيكي (۱) يهك كاتژميره. پيويسته فيرخواز له هه موو وانه پراكتيكييه كان له ماوه ي خول ئاماده بيت و هيج غيايى نه بيت.

۲- بۆ دهرهينانى مۆله تى جۆرى B

أ- (۲۱) بىست و يەك وانهى تيۆرى له ماوهى (۷) حەوت پۆژدا بخوینیت، (۳) سى وانه له پۆژیکدا و کاتى هەر وانه يەك (۴۵) چل و پینچ خوله که و پشوویه کی (۱۵) پازده خوله کی له نیوانیاندايه. فیرخواز نابیت له (۳) سى وانه زیاتر ئاماده نه بووی (غیابات) ی وانه کانی تیۆرى له ماوهى خوله که دا هه بیئت.

ب- (۱۲) دوازه وانهى پراکتیکی بخوینیت و کاتى هەر وانه يەك پراکتیکی (۱) یەك کاتزمیره. پیویسته فیرخواز له هه موو وانه پراکتیکیه کان له ماوهى خول ئاماده بیئت و هیچ غیابی نه بیئت.

۳- بۆ دهرهينانى مۆله تى جۆرى C1-C

أ- (۳۰) سى وانهى تيۆرى له ماوهى (۱۰) ده پۆژدا بخوینیت، (۳) سى وانه له پۆژیکدا و کاتى هەر وانه يەك (۴۵) چل و پینچ خوله که و پشوویه کی (۱۵) پازده خوله کی له نیوانیاندايه. فیرخواز نابیت له (۳) سى وانه زیاتر ئاماده نه بووی (غیابات) ی وانه کانی تیۆرى له ماوهى خوله که دا هه بیئت.

ب- (۱۲) دوازه وانهى پراکتیکی بخوینیت و کاتى هەر وانه يەك پراکتیکی (۱) یەك کاتزمیره. پیویسته فیرخواز له هه موو وانه پراکتیکیه کان له ماوهى خول ئاماده بیئت و هیچ غیابی نه بیئت.

۴- بۆ دهرهينانى مۆله تى جۆرى D1-D

أ- (۳۰) سى وانهى تيۆرى له ماوهى (۱۰) ده پۆژدا بخوینیت، (۳) سى وانه له پۆژیکدا و کاتى هەر وانه يەك (۴۵) چل و پینچ خوله که و پشوویه کی (۱۵) پازده خوله کی له نیوانیاندايه. فیرخواز نابیت له (۳) سى وانه زیاتر ئاماده نه بووی (غیابات) ی وانه کانی تیۆرى له ماوهى خوله که دا هه بیئت.

ب- (۱۲) دوازه وانهى پراکتیکی بخوینیت و کاتى هەر وانه يەك پراکتیکی (۱) یەك کاتزمیره. پیویسته فیرخواز له هه موو وانه پراکتیکیه کان له ماوهى خول ئاماده بیئت و هیچ غیابی نه بیئت.

۵- بۆ دهرهينانى مۆله تى جۆرى T

أ- (۱۵) پازده وانهى تيۆرى له ماوهى (۵) پینچ پۆژدا بخوینیت، (۳) سى وانه له پۆژیکدا و کاتى هەر وانه يەك (۴۵) چل و پینچ خوله که و پشوویه کی (۱۵) پازده خوله کی له نیوانیاندايه. فیرخواز نابیت له (۳) سى وانه زیاتر ئاماده نه بووی (غیابات) ی وانه کانی تیۆرى له ماوهى خوله که دا هه بیئت.

ب- (۸) هه شت وانهى پراکتیکی بخوینیت و کاتى هەر وانه يەك پراکتیکی (۱) یەك کاتزمیره. پیویسته فیرخواز له هه موو وانه پراکتیکیه کان له ماوهى خول ئاماده بیئت و هیچ غیابی نه بیئت.

۶- بۆ گۆرینی مۆله تى له C1 - C1E یان C - CE

ده بیئت (۶) شهش وانهى پراکتیکی وهربگریت ماوهى هەر وانه يەك پراکتیکی (۱) یەك کاتزمیره، پیویسته فیرخواز له هه موو وانه پراکتیکیه کان له ماوهى خول ئاماده بیئت و هیچ غیابی نه بیئت.

۷- بۇ گۆرپىنى مۆلەت لە D1 - D1E يان D - DE

دەبىت (٦) شەش وانەى پراكتىكى وەرگىرئىت ماوەى ھەر وانەىيەكى پراكتىكى (١) يەك كاتژمىرە، پىويستە فېرخواز لە ھەموو وانە پراكتىكىيەكان لە ماوەى خول ئامادەبىت و ھىچ غىابى نەبىت.

۸- بۇ گۆرپىنى مۆلەت لە B بۇ BE

دەبىت (٦) شەش وانەى پراكتىكى وەرگىرئىت، پىويستە فېرخواز لە ھەموو وانە پراكتىكىيەكان لە ماوەى خول ئامادەبىت و ھىچ غىابى نەبىت.

۹- بۇ گۆرپىنى مۆلەتى B گىر ئۆتۆماتىك بۇ B گىر عادى

دەبىت داواكار (٦) شەش وانەى پراكتىكى بخوئىت، پىويستە فېرخواز لە ھەموو وانە پراكتىكىيەكان لە ماوەى خول ئامادەبىت و ھىچ غىابى نەبىت.

دووھەم:

۱- لەپاش (٦) شەش جار دەرەنەچوون لە تاقىکردنەوہى تيۆرى فېرخواز دەبىت لە سەرەتاوہ دەست بکاتەوہ بە رېکارەکانى فۆرم وەرگرتن و پشکىنى تەندروستى و خوئىندنەوہى وانەکانى تيۆرى، ئەگەر سالىک تېپەر ببو بەسەر وەرگرتنى فۆرمى يەكەم تاقىکردنەوہ.

۲- لەپاش (٦) شەش جار دەرەنەچوون لە تاقىکردنەوہى پراكتىكى فېرخواز دەبىت لە سەرەتاوہ دەست بکاتەوہ بە رېکارەکانى فۆرم وەرگرتنى وانەکانى راپھىنانى پراكتىكى. (وانەى تيۆرى و تاقىکردنەوہى تيۆرى ناکاتەوہ، ئەگەر سالىک زياتر بەسەر رېکەوتى دەرچوونى تېپەر نەببوو).

۳- لە تاقىکردنەوہى سەر شەقام ھەر فېرخوازيک دەرەنەچوو لەلایەن ئەفسەرى تاقىکردنەوہەيان ئامپىرى زىرەك ھەلەكانى بۇ دەست نیشان دەكرىت، جۆر و ماوەكەى بۇ ديارى دەكرىت، كە چەند وانە وەرگىرئەوہ، دواتر بۆى ھەيە بەشدارى تاقىکردنەوہى پراكتىكى بکاتەوہ.

۴- فېرخواز ئازادە لە وەرگرتنى وانەى پراكتىكى زياتر لەسەر داواكارى خوئى دواى پيشكەشکردنى داواكارىيەك بە بەرپۆەبەرى نوسینگە.

سێھەم: كاتى خوئىندى وانەكان:

۱- وانەكانى تيۆرى لەنيوان كاتژمىر (٨:٠٠) بەيانى بۇ (٦:٠٠) ئىوارە دەبىت بەپىي گونجانى كاتى نوسینگە و فېرخواز.

۲- وانەكانى پراكتىكى لەنيوان كاتژمىر (٧:٠٠) بەيانى بۇ (٩:٠٠) شەو دەبىت بەپىي گونجانى كاتى راپھينەر و فېرخواز.

پابه ندىيەكان

مادده (۱۳):

يەكەم: پابه ندىيەكانى مامۇستا و راھىنەرى نوسىنگەى فېركردنى شوڧىرى

۱- دەبىت پابه ندى مىكانىزم و ماوهى وانه و پرۆگرام بن بۆ وانهكانى تىۋرى و پراكتىكى و خولى پېگەياندن و ھەلسەنگاندن و پەرەپېدانى سالانە.

۲- ھەر مامۇستا و راھىنەرىك لە مانگىكدا تەنيا (۱۲) دوازده كارتى فېرخوازى پى دەدرىت بۆ فېركردن و راھىنان، پاشان پەپى ديارىكردنى ئاستيان لە خولى پەرەپېدان و ھەلسەنگاندنى سالانە ژمارەى كارتى فېرخواز ديارى دەكرىت.

۳- لە كاتى وتنەوهى وانهى تىۋرى و راھىنانى پراكتىكى و تاقىكردنەوهىدا كارتىيان پى بىت و ھەلىبواسن.

۴- نابىت ھىچ مامۇستا و راھىنەرىك بەدەر لەو نوسىنگەى، كە لىپى تۆمارە لە ھىچ نوسىنگەىيەكى تر كار بكن.

۵- گواستەنەوهى مامۇستا و راھىنەر لە نوسىنگەىيەكەو بۆ نوسىنگەىيەكى تر، پىويستە پاش تەواو كردنى خولى فېرخوازەكانى بىت.

۶- ھەر مامۇستا و راھىنەرىك لە ھەلسەنگاندنى سالانە ئاستى (۸۰%) ھەشتا لە سەد كەمتر بوو (۵) پىنج فېرخواز لە بەشە مانگانەكەى لى كەم دەكرىتەو، بۆ سالى دواتر ئەگەر ئاستى بەرز كردهو (۵) پىنج فېرخوازى بۆ زياد دەكرىتەو، بەلام ئەگەر ئاستى زياتر دابەزىبوو (۵) پىنج فېرخوازى دىكەشى لى كەم دەكرىتەو.

۷- لە كاتى ونبوونى كارتى مامۇستا و راھىنەر دەبىت بە زووترىن كات مامەلەى ونبوونى (مفقودات) لە بەشى ونبوونەكان لە بەرپۆو بەرايە تىيەكانى پۆلىس ئەنجام بدات.

۸- مامۇستا و راھىنەر نابىت وانهكانى تىۋرى و پراكتىكى بلىنەو ئەگەر برپوانامەى تاييە تيان لە جۆرى ئەو مۆلەتە نەبىت.

۹- تەنيا مامۇستاي تىۋرى پابەند و بەرپرسيارە بە ئاماژەدان بە نەھاتوو (غىابات)ى فېرخواز.

۱۰- نابىت مامۇستا بەشدارى تاقىكردنەوهى تىۋرى بە فېرخواز بكات، تا سەرجم وانهكانى ديارىكراوى تىۋرى نەخوينىت.

۱۱- دەبىت پىشتىنى سەلامەتى لە كاتى راھىناندا، بۆ فېرخواز و راھىنەر و سەرنشىنەكانى دواو بەكار بھىنرىت.

۱۲- بەكارھىنانى مۆبايل لە كاتى راھىناندا، بۆ راھىنەر بۆ ھەر مەبەستىك رېگە پىنەدراو، بە تاييەتى بۆ پەيوەندى و ويئەگرتن و قىديو تۆماركردن.

- ۱۳- ھىچ مامۇستا و راھىنەرىك نابىت فېرخواز و ئەفسەر و پۇلىسى ھاتوچۇ بۇ رېكلام كردن بەكار بەيىت.
- ۱۴- دەبىت راھىنەر لە كاتى راھىنانى پراكتىكىدا لە تەنىشت فېرخوازەو بەيىت، بە ھىچ شىۋەيەك فېرخواز بە تەنھا لە ئۆتۆمبېلدا بەجى نەھىلەيت.
- ۱۵- راھىنەر بەرپرسيارە بەرامبەر بەو سەرىپچىيەنەي لە كاتى راھىناندا فېرخواز ئەنجامى دەدات.
- ۱۶- دەبىت راھىنەر رەچاۋى پاك و خاۋىنى ئۆتۆمبېلى نوسىنگە بكات لە كاتى راھىنان و تاقىكردنەو دەدا.
- ۱۷- لە كاتى راھىنانى پراكتىكى فېرخواز دەبىت (ھىلەك)ى درەوشاۋە (فسفۇر) لەبەر بكات، كە لە لايەن نوسىنگەو دەبىن دەكرىت و لۇگۇى نوسىنگەي لەسەر چاپ دەكرىت و دەبىت لە لايەن راھىنەر رەچاۋى پاك و خاۋىنى ھىلەكەكان بكرىت.
- ۱۸- دەبىت ئۆتۆمبېلى راھىنانى جۇرى B تۆماركراۋ بىت لەسەر نوسىنگە و لۇگۇى دەرگا و سەر سەقفى پىۋە بىت.
- ۱۹- دەبىت مامۇستا و راھىنەر پابەند بىت بە كاتى ديارىكراۋ بۇ پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانە.
- ۲۰- نەكىشانى جگەرە و ھاوشىۋەكانى، لە كاتى راھىنان و تاقىكردنەو دەدا لەناو ئۆتۆمبېلى راھىناندا.
- ۲۱- راھىنەر دەبىت لە فۇرمى فېرخواز سەرەتا و كۆتايى وانەكە تۆمار بكات. بەپىي پاشكۇى ژمارە (۹) كە ھاۋپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۲۲- نابىت راھىنەر دووبارە بەشدارى تاقىكردنەو پراكتىكى بە فېرخواز بكات، تا سەرچەم ئەو وانانەي كە لەلايەن ئەفسەرى تاقىكردنەو يان سىستەمى ئەلىكترۇنى بۇى ديارى كراۋە وەرەنەگرتبىت.
- ۲۳- فېرخواۋى ئافرەت لەلايەن راھىنەرى ئافرەتەو راھىنانى پى دەكرىت، مەگەر فېرخواز خۇى داۋا بكات لەلاي راھىنەرى پىاۋ راھىنان بكات و دەبىت فېرخوازەكە، يان فېرخواۋىكى ترى ئافرەتى لەگەلدا بىت، يان فېرخوازەكە كەسىكى خۇى لەگەلدا بىت.
- ۲۴- نابىت مندالى خوار تەمەن (۱۳) سىازدە سال لە كاتى راھىنان و تاقىكردنەو دەدا لە ئۆتۆمبېلەكاندا ھەبن.
- ۲۵- نابىت فېرخواۋى ئافرەت لە كاتى شەۋان، يان لە دەرەۋەي ناۋچەي نىشتەجىۋوون بە تەنيا راھىنانيان پى بكرىت.
- ۲۶- راھىنەر نابىت جامى ئۆتۆمبېلەكە رەش بكات، يان پەردەي و نوسىن و رىكلامى پىدا ھەلباسىت.
- ۲۷- نابىت ھىچ كەسىك لە كاتى راھىنان و تاقىكردنەو پراكتىكى لە سەر كوشنى ناۋەرەستى دواۋەي دابنىشيت.
- ۲۸- بۇ راھىنانى پراكتىكى فېرخواز دەبىت لە نوسىنگە ئامادە بىت و ھەر لە نوسىنگەش دادەبەزىت و نابىت راھىنەر بچىت بە شوۋىن فېرخواۋا يان بىياتەو.

۲۹- وانه كانى راهينان به پيى ئو پروگرام و ميكانيزمه ده بيت كه له م رينمايه ديارى كراوه، نهك به ويستى فيرخواز و راهينه.

۳۰- ئو ماموستا و راهينه رانه ديهانه ویت كاره كانيان رابگرن به هر پاساويك، پيوسته كارته كانيان بگه رينه وه بؤ به رپوه به رايه تيه كانى هاتوچو پاشان به نووسراويك ئاراسته ي به رپوه به رايه تى گشتى بكریت بؤ ئوه ي سزا نه دريت.

۳۱- گشت پيژاردنه كانى سه ريچيه كانى هاتوچو، كه له سهر ئوتومبيلى نوسينگه تومار ده كريت، ده كه ویتته سهر ئه ستوى راهينه ر ته نانه ت ئه گهر له لايهن فيرخوازي شه وه ئه نجام بدريت.

دووم: پابه ندييه كانى به رپوه به رى نوسينگه ي فيركردنى شوفيى

۱- ده بيت پابه ندى ميكانيزم و ماوه ي وانه و پروگرام بن بؤ وانه كانى تيورى و پراكتيكي و تاقى كردنه وه.

۲- هه لواسينى ژماره ي ته له فونى هوبه، له هولى پيشوازي بؤ گه ياندى سكاله لايهن فيرخوازه وه.

۳- به رپوه به ر پابه نده به دابه ش كردنى فيرخوازان به سهر ماموستا و راهينه ران و رپگه نه دان به مامه له كردن به وانه كانى فيرخواز، به وه ي كه ده قنوووس كراوه له ماده ي (۱۶) يه كه م خالى (۲) له لايهن ماموستا و راهينه ر.

۴- دروست كردنى كارتى فيرخواز بؤ ههر ماموستا و راهينه ريك بؤ يهك جور مؤله ت ده بيت.

۵- ناييت كاتى خويندى وانه ي تيورى بگوريت به بى ئاگادارى هوبه ي چاوديرى.

۶- ئه رشيف كردنى پسوله و په رپوهه كانى نوسينگه و ماموستا و راهينه ر و فيرخواز بؤ ماوه ي (۲) دوو سال.

۷- به كار نه هينانى باره گاي نوسينگه بؤ ههر چالاكيهك، جگه له و چالاكيه ي كه له پيناوى دامه زراوه.

۸- ئوتومبيلى تاييه ت به نوسينگه ناييت بؤ هيچ مه به ستىكى تر به كار به يئريت، به دهر له فيركردن و كاروبارى تاييه ت به نوسينگه.

۹- وه رگرتنى ههر بره پاره يهك به بيانوى چاپ و كه پس و مه لزهمه و سى دى رپگه پينه دراوه.

۱۰- ناييت هيچ كه سىكى بى پروانامه ي فيركردن له نوسينگه ئهركى راهينه ر و ماموستا ببييت.

۱۱- ناييت هيچ ماموستا و راهينه ريك فيرخوازي پيبدريت، كه ماوه ي خولى په ره پيدان و هه لسه نگاندىان به سهر چووه.

۱۲- له كاتى ونبوونى كارتى به رپوه به ر، ده بيت به زووترين كات مامه له ي ونبوونى (مفقودات) له به شى ونبوونه كان له به رپوه به رايه تيه كانى پوليس ئه نجام بدات.

۱۳- هه لواسينى تابلويه كى تاييه ت به ديارى كردنى نرخى وانه كانى تيورى و پراكتيكي به پيى ماده ي (۱۸) ئه م رينمايه.

۱۴- هه لواسينى ويئيه يه كى برگه كانى ئه م رينمايه، كه تاييه ته به ستافى نوسينگه و فيرخواز.

۱۵- هه لواسينى كارتى تاييه ت به به رپوه به ر.

سپينه: پابه ندييه کاني کارمهندي نوسينگه ډيرکردني شوفيري

- ۱- ناماده بووني له دهوامي فهرمي نوسينگه به پيپي هم کاته دياريکراوانه څواره وه دهبيت:
 - ا- به يانيان له کاتزمير (۸:۰۰) هه شتي به ياني بو کاتزمير (۱۲:۰۰) دوازه ډي نيوه پو.
 - ب- له ورزي هاوين پاش نيوه پو له کاتزمير (۲:۰۰) دوو بو کاتزمير (۶:۰۰) شه شي ئيواره.
 - ج- له وهرزه کاني دیکه پاش نيوه پو له کاتزمير (۱:۰۰) يه ک بو کاتزمير (۵:۰۰) پينجي ئيواره.
- ۲- پاک و خاوين راگرتي نوسينگه.
- ۳- هه لواسيني کاتي تاييه ت به کارمهندي.

چواره: پابه ندييه کاني ډيرخواز

- ۱- دهبيت له کاتي خوښندي وانه کاني تيوري و پراکتیکی و تاقیکردنه وه کان کارت هه لواسيت.
- ۲- له کاتي ونووني کاتي ډيرخواز دهبيت ډيرخواز له لايه ن هوبه وه مامه له ډيروستکردنه وه ډيروست پي بکات.
- ۳- له کاتي بووني هه ر کيشه يه ک له نيوان ډيرخواز و ستافي نوسينگه ډيرکردني شوفيري، ډيرخواز دهبيت به رپوه به ري نوسينگه ډي ناگادار بکاته وه، نه گه ر کيشه يه کي چاره سهر نه بوو، هوبه ډي ناگادار بکاته وه.
- ۴- ډيرخواز نازاده له هه لېژاردي نوسينگه يان گوپيني نوسينگه گوپيني راهينه ر.
- ۵- ډيرخواز ناييت له کاتي وهرگرتي وانه کاني تيوري و پراکتیکی موبایل به کار به پيښت.
- ۶- له کاتي راهيناني پراکتیکی ډيرخواز دهبيت (هيله ک) ډي دره وشاوه (فسفور) له به ر بکات.
- ۷- هه ر ډيرخوازيک له پاش (۱۰) ده خوله ک دواي ده ستپيکي وانه ډي تيوري و پراکتیکی ناماده نه بيت به ناماده نه بوو (غائب) هه ژمار ده کريت و راهيناني پي نه نجام نادریت کاتيکي نوپي بو دياي ده کريت له لايه ن راهينه ره که يه وه.
- ۸- ډيرخواز دهبيت ناماده بيت له و کاته ډي که بو راهيناني پراکتیکی بو دياي کراوه، به پيچه وانه وه بو گروپي دواتر دوا ده خريت.
- ۹- له کاتي دووباره بوونه وه ډي ناماده نه بووني له راهيناني پراکتیکی هوبه ډي ناگادار ده کريت وه و لپرسينه وه ډي له گه ل ده کريت.
- ۱۰- بو راهيناني پراکتیکی به ده ر له موله تي جوړي (A - T) ډيرخواز دهبيت له نوسينگه ناماده بيت و هه ر له نوسينگه ش داده به زيت و ناييت راهينه ر بچيت به شوين ډيرخوازدا يان بيباهه وه.
- ۱۱- هه ر ډيرخوازيک کاريکي نه شياو نه نجام بدات به رامبه ر به ډيرخوازيکي تر، يان نه فسه ر و پوليس و کارمهندي هاتوچو، يان ستافي نوسينگه، يان گزي (غه ش) نه نجام بدات، کاره کاني بو ماوه ډي شه ش مانگ را ده گيريت.
- ۱۲- نه کيشاني جگه ره و هاوشيوه کاني له کاتي راهينان و تاقیکردنه وه دا له ناو نوتومبيلي راهيناندا.

۱۳- ھەر فېرخوازىك لە سى وانە زياتر ئامادەنبوونى لە وانەكانى تىۋرى ھەيىت، ناتوانىت بەشدارى تاقىكردنە ھەي تىۋرى بكات، دەيىت ئەو چەند وانەيە كە نەيخوئىندە لە خولەكانى دواتر ۋەربگرىتە ھە.

۱۴- فېرخواز تا سەرچەم وانەكانى پراكتىكى ۋەرنەگرىت، ناتوانىت بەشدارى تاقىكردنە ھە پراكتىكى بكات.

۱۵- ھەر فېرخوازىك لە لىژنەي پزىشكى لە پشكنىنى بە چاويلەكە ۋە ھەرچووبىت، دەيىت بۆ خويىندى وانەكانى و تاقىكردنە ھەكان چاويلەكە بەكار ھەيىت.

پىنچەم: پابەندبوون بە ميكانىزمى كارى نوسىنگەي فېركردنى شوفىرى

۱- تەنيا بەرپۆ ھەبەر و كارمەندى نوسىنگە كارەكانى كارگىرى نوسىنگە رادەپەرپىن.

۲- پسوولەي ۋەرگرتنى پارە، تەنيا لەلەيەن بەرپۆ ھەبەر ئەنجام دەريىت، يان كارمەندىك، كە لەلەيەن بەرپۆ ھەبەر راسپىردا يىت.

۳- ھەر كاتىك ناوي (۱۰) دە فېرخواز تۆمار كرا، نوسىنگە دەتوانىت خولى تىۋرى بكاتە ۋە نايت ھەر پۆلىك لە (۳۰) سى فېرخواز زياترى تىدايىت.

۴- بەرپۆ ھەبەر دەيىت بە يەكسانى وانەكانى تىۋرى و پراكتىكى بەسەر مامۇستا و راھىنەر دابەش بكات، بەپىي دەقنووسكراو كە لە مادەي (۱۳) برپگەي (۱) يەك خالەكانى (۲-۲۲-۲۸) و برپگەي (۲) دوو خالى (۱۰) ھاتو ھە.

۵- ھەر كىشەيەك چارەسەرى نەبوو بەپىي ئەم رېنمايە، دەكرىت دادگاي تايەتمەند تىروانىنى بۆ بكات ۶- لە كاتى يەككەوتنى ئۆتۆمبىلى نوسىنگە، دەتوانىت ئۆتۆمبىلى نوسىنگەيكى تر بەكار ھەيىت بۆ ماو ھەيەكى ديارىكراو بە ئاگادارى ھۆبە.

۷- بۆ گواستەنە ھەي مامۇستا و راھىنەر لە نوسىنگەيەكە ۋە بۆ نوسىنگەيەكى دىكە، پىويستى بە رەزامەندى بەرپۆ ھەبەر تى ھاتوچۆ و ئاگادار كەندە ھەي بەرپۆ ھەبەر تى گشتى ھەيە، بە مەرجىك دەيىت تەنھا لە يەك نوسىنگە كار بكات.

ئەركى ھۆبەي چاودىرى

ماددە (۱۴):

۱- دەيىت ئەفسەرى چاودىرى، لە كاتى وانە و وتە ھەي تىۋرى و پراكتىكى ھەستىت بە چاودىرىكردنى پابەندىيەكانى نوسىنگەي فېركردنى شوفىرى و مامۇستا و راھىنەر و فېرخواز بە پروگرام، ميكانىزمەكانى ھاتو لەم رېنمايە، ماو ھەي وانەكان، ئۆتۆمبىلەكانى نوسىنگە، پەراو ھەيەكانى نوسىنگە.

۲- سەردانىكردنى ئاسايى و لەناكاو بۆ پشكنىنى لىستى ئامادەبووان و پر كەندە ھەي فۆرمى ھەلسەنگاندنى وانەبىزى نوسىنگە لە ماو ھەيەك كە لە (۱۵) پازدە خولەك زياتر نەيىت. بەپىي پاشكۆي ژمارە (۱۶) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايەيە.

- ۳- ئەفسەرى چاودىرى بۇ سەرەتاي ھەموو خولېك، لىستى ماف و ئەركى فېرخواز و مامۇستا و راھىنەر بۇ فېرخوازنى نوسىنگە دەخوینىتەو. بەپىي پاشكۆى ژمارە (۱۷) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۴- لە كاتى راھىنانى پراكتىكىدا بەدواداچوون بۇ ئۆتۆمبېل و پېناسى راھىنەر و كارتى فېرخواز و فۆرمى راھىنانى نوسىنگە دەكرېت، لە ماوھەك لە (۱۰) دە خولەك زياتر نەبېت. بەپىي پاشكۆى ژمارە (۱۸) كە ھاوپىچى ئەم رېنمايىيە.
- ۵- لە كاتى تاقىكردنەو پراكتىكى فېرخواز، يان لە كاتى سەردانىكردنى نوسىنگە فېركردنى شوفېرى، يان لە رېگە تەلەفۇن، ھۆبە بەدواداچوون دەكات بۇ زانىنى ناوى ئەو راھىنەرە، كە راھىنانى بەو فېرخوازە كردووە.
- ۶- ئامادەكردنى خشتەيەك بۇ دەستپېكردنى خولى پەرەپېدان و ھەلسەنگاندنى سالانەى مامۇستا و راھىنەر، كە ناوھەندى پېگەياندىن پۆژ و كاتەكەى ديارى دەكات.
- ۷- پېشكەشكردنى راپۆرتى سالانە بە كار و چالاكېيەكانى ھۆبە بۇ بەرپوۋەبەرايەتى گشتى .
- ۸- پېشكەشكردنى ھەر تېبىنىيەك، يان پېشنىارېكى تايبەت بە چالاكى نوسىنگە فېركردنى شوفېرى، بە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى .
- ۹- دەبېت مانگانە كۆپىيەكى فۆرمى ھەلسەنگاندنى مامۇستاي وانەى تيۆرى لە رېگە بەرپوۋەبەرايەتى گشتى بۇ ناوھەندى پېگەياندىن و پەرەپېدان بنېرېت.
- ۱۰- ئەگەر لە نوسىنگەيەكى فېركردنى شوفېرى دەرئەنجامى خراپى رېژەى دەرچوون بۇ سى خولى دواى يەكتەر بەردەوام بوو، ئەوا بە راپۆرتېك لەلايەن ھۆبەى چاودىرى بەرز دەكرېتەو بۇ بەرپوۋەبەرايەتى گشتى لە رېگەى خۇيانەو ئەراستەى ناوھەندى پېگەياندىن و پەرەپېدان دەكرېت، بە مەبەستى پېداچوونەو بە ئاستى توانستى مامۇستا و راھىنەر و ديارىكردنى كەم و كورپىيەكان و چارەسەر كوردنيان.
- ۱۱- سەرپېچى كردنى ئەم رېنمايىيە لە لاينەن مامۇستا و راھىنەرەو، خۇيان بەرپرسىار دەبن نەك نوسىنگەكانيان.
- ۱۲- ھۆبە بەرپرسە لە جېبەجېكردنى تەواوى ئەو ماددە و بېرگە و خالانەى، كە لەم رېنمايىيەدا ھاتووە و تايبەتە بە كارەكانيان.
- ۱۳- ئەفسەرانى تاقىكردنەو لە كاتى تاقىكردنەو بە ھەمان شىوہى ئەفسەرانى ھۆبە، چاودىرى نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى و ئۆتۆمبېل و فېرخواز دەكەن.
- ۱۴- لېژنەكانى چاودىرى، كە لە ھۆبە پېك دەھېنرېت سالانە دەبېت بگۆرېن و بەرپوۋەبەرايەتى گشتى لى ئاگادار بكرېتەو.

۱۵- لىژنە يەك لە بەشى پلان و بەدواداچوون لە بەرپۆه بەرايە تى گشتى پىك دەھىنرەيت، بۇ لىپرسىنە وە و چاودىر بىکردنى وردى لىژنە و ھۆبەكانى چاودىرى لە پارىزگا و ئىدارە سەربەخۆكان.

بنەما گشتىەكان

ماددە (۱۵):

۱- كار بە ھىچ پرۆگرام و پەرتووك و نامىلكە و پۆستەر و سى دى و سلايدىكى تر ناكرىت لە سەر جەم بەرپۆه بەرايە تى ھاتوچۆ و نوسىنگەكانى فېركردنى شوڤىرى، بەدەر لە (رېبەرى ھاتوچۆ بۇ سەر جەم جۆرەكانى مۆلەت) پەسەند كراو لەلايەن وەزارە تى ناوخۆ.

۲- بە ھىچ شىوہ يەك نابىت بەرپۆه بەرايە تى ھاتوچۆ و نوسىنگە و مامۇستا و راھىنەر و فېرخواز گۆرانكارى لە پرۆگرام و مىكانىزم بكات، كە لەم رېنمايىيە ديارىكرارە.

۳- ھەركەسىك كە داواكارە بىتە خاوەنى مۆلە تى شوڤىرى، مەر جە وانەكانى تىۆرى و پراكتيكى لە رېگەى ناوەند يان نوسىنگە يەك بىنەيت بەم مىكانىزمەى، كە دانراو، لە ھەر ئاستى خویندەوارى وتوانا و شارەزايىيە كدا بىت، خویندەوار بىت، يان نە خویندەوار.

۴- ئەگەر دى دروستبوونى رووداوى ھاتوچۆ، لە كاتى راھىنان بە فېرخواز، لە دواى ھىلكارى دەر كەوت ئۆتۆمبىلى نوسىنگە خەتابارە سەر جەم رېكارە ياساى و دارايىيەكان دەكەوئە ئەستۆى راھىنەر.

۵- ھىچ كەسىك بۆى نىيە راھىنان بە كەسىك بكات، ئەگەر ئەو كەسە راھىنەرى مۆلەت پىدراو نەبىت و خولى پەرەپىدان و ھەلسەنگاندنى سالانەى نەبىنەيت، سەرپىچىكار بەپىي ماددەى (۲۱) بىست و يەك لە ياساى ھاتوچۆى ژمارە (۸۶) ى سالى ۲۰۰۴ مامەلەى لەگەلدا دەكرىت.

۶- ھىچ راھىنەرىك بۆى نىيە، راھىنان بە فېرخواز لەسەر ئۆتۆمبىلىك بكات، كە لەسەر نوسىنگەى ديارىكرارەى خۆى تۆمار نەكرابىت.

۷- ھىچ راھىنەرىك بۆى نىيە، راھىنان بە كەسىك بكات ئەگەر فېرخواى سەر بە نوسىنگەى ديارىكرارەى خۆى نەبىت.

۸- ھەموو جۆرەكانى ئۆتۆمبىلىكى ناوەند و نوسىنگەكان لە كاتى راھىنان و تاقىكردنە وەكاندا دەكرىت شەقامەكانى ناوچەى نشتەجىبوون بەكار بەيىن، بە مەر جىك دووربن لە قوتابخانە بنەرە تىيەكان لەكاتى دەوامدا.

۹- ھەركەسىك بە مەبەستى فېربوون و پەرەدان بە تواناكانى لە بوارى ھاتوچۆ دەتوانىت پەيوەندى بە ناوەند يان نوسىنگە وە بكات بە مەر جىك تەمەنى ياساى بۆ ئەو جۆرە ئۆتۆمبىلە رېگە پىدراو بىت.

۱۰- نابىت ئەفسەر و پۆلىس و كارمەندانى ھاتوچۆ لە نوسىنگەكانى فېركردنى شوڤىرى، وەك خاوەن و بەرپۆه بەر و كارمەند و مامۇستا و راھىنەر كار بكەن سەر جەم وانەكانى تىۆرى و پراكتيكى لەلايەن مامۇستا و راھىنەرە وە دەوترىتە وە بە وانەى ياساى ھاتوچۆشە وە.

ئەھكامە دارايىيەكان

ماددەى (۱۶):

يەكەم: پسونات (ميرانە)

- ۱- وەرگرتنى برى (۱،۰۰۰،۰۰۰) يەك مليۇن دينار لە برى پيدانى مۆلەتى نوسينگەى فيركردنى شوفيرى.
- ۲- وەرگرتنى برى (۲،۰۰۰،۰۰۰) دوو مليۇن دينار لە برى پيدانى مۆلەتى ناوەندى پيگەياندىن و فيركردنى شوفيرى.
- ۳- وەرگرتنى برى (۵۰۰،۰۰۰) پينچ سەد ھەزار دينار، لە برى نوپکردنەوہى مۆلەتى نوسينگەى فيركردنى شوفيرى.
- ۴- وەرگرتنى برى (۱،۰۰۰،۰۰۰) يەك مليۇن دينار، لە برى نوپکردنەوہى مۆلەتى ناوەندى پيگەياندىن و فيركردنى شوفيرى.
- ۵- وەرگرتنى برى (۲۰،۰۰۰) بيست ھەزار دينار، لە برى دروستکردن و نوپکردنەوہى سالانەى ناسنامەى بەرپۆەبەر و مامۇستا و راھينەر نوسينگەكانى فيركردنى شوفيرى وەك كرپى كارگيرى.

دووەم: پييزاردن

- ۱- لە كاتى پابەند نەبوونى نوسينگەكانى فيركردنى شوفيرى بە يەكپەك لە ماددە و برپگە و خالەكانى ئەم رينمايىيە، سزا دەدرپت بە پييزاردنپك بە برى (۲۵۰،۰۰۰) دوو سەد و پەنجا ھەزار دينار.
 - ۲- لە كاتى ئەنجامدانى ھەر سەريپچيەكى ئەم رينمايىيە لە لايەن مامۇستا و راھينەر، سزا دەدرپت بە پييزاردنپك بە برى (۱۵۰،۰۰۰) سەد و پەنجا ھەزار دينار.
 - ۳- لە كاتى نوپنەکردنەوہى مۆلەتى نوسينگەى فيركردنى شوفيرى لە رپكەوتى بەسەرچوونى مۆلەتەكەى، سزا دەدرپت بە پييزاردنپك بە برى (۱۵۰،۰۰۰) سەد و پەنجا ھەزار دينار بۆ ھەر مانگپك.
 - ۴- لە كاتى نوپنەکردنەوہى سالانەى ناسنامەى بەرپۆەبەر و مامۇستا و راھينەر، لە رپكەوتى بەسەرچوونى ناسنامەكەى، سزا دەدرپت بە پييزاردنپك بە برى (۵۰،۰۰۰) پەنجا ھەزار دينار بۆ ھەر مانگپك.
 - ۵- لە كاتى ئەنجامدانى سەريپچى لە لايەن ناوەندى پيگەياندىن و پەرەپيدان، كە ليژنەيەك لە بەرپۆەبەرايەتى گشتى ديارى دەكات، بە برى (۲۵۰،۰۰۰) دوو سەد و پەنجا ھەزار دينار سزا دەدرپت.
- سپيەم:** ئەو پسونات و پييزاردنەكانەى، كە لەم ماددەيە ديارپكراون، وەردەگيرپت لە لايەن ژمپريارى وەزارەت و دەخريپتە سەر داھاتى ھاتوچۆ، بەگوپرەى ياسا و رينمايى بەركار برپك بۆ پەرەپيدانى ھاتوچۆ تەرخان دەكرپت و برپك دەبيپتە داھاتى كۆتايى بۆ گەنجينەى گشتى حكومەتى ھەريم.

ئەحكامە كۆتايىيەكان

ماددەى (١٧):

يەكەم: مۆلەتى نوسىنگەكانى فېركردنى شوفېرى لەم بارانەى خوارەو ەلەدەو ەشېتەو ە:

- ١- لەسەر داواكارى خاوەنى مۆلەت.
- ٢- كرىن و فروشتن بە مۆلەتى نوسىنگەو ە بكرىت، بەبى ڤەزامەندى و ەزارەت.
- ٣- لە كاتى نوڤنەكردنەو ەى مۆلەت بۆ ماو ەى (٩٠) نەو ەد ڤۆژ لە دواى رېكەوتى بەسەرچوونى مۆلەتەكەى.
- ٤- پېدانى پشتگىرى نادروست بە فېرخوان، كە خولى تىۆرى و ڤراكتيكى بينيو ە، بە بەرامبەر يان بى بەرامبەر.
- ٥- سەرپېچىكردنى ئەم رېنمايىيە لە لايەن نوسىنگەى فېركردنى شوفېرى لە (٣) سى جار زياتر لە سالىكدا، بەپېى ڤاڤۆرتى بەڤۆبەرايەتى گشتى .
- ٦- لە كاتى پېشكەشكردنى بەلگەنامەى ساختە.

دووم: برونامەى مامۆستا و ڤاھينەر لەم حالەتانەى خوارەو ەلەدەو ەشېتەو ە:

- ١- ڤركردنەو ەى فۆرمى نادروست بە فېرخوان، كە خولى تىۆرى و ڤراكتيكى بينيو ە، بە بەرامبەر يان بى بەرامبەر.
 - ٢- ئەنجامدانى تاوان، كە لە بەڤۆبەرايەتيةكانى بەلگەكانى تاوان بسەلمېنرېت، بە كەتنىكى ئابرووبەر سزا دراو ە.
 - ٣- سەرپېچىكردنى ئەم رېنمايىيە لە لايەن مامۆستا و ڤاھينەرەو ە لە (٣) سى جار زياتر لە سالىكدا، بەپېى ڤاڤۆرتى بەڤۆبەرايەتى گشتى .
 - ٤- دەرئەچوون لە خولەكانى ڤەرەپېدان و ەلەسەنگاندنى سالانە بۆ سى خول دوابەداوى يەك.
 - ٥- لە كاتى پېشكەشكردنى بەلگەنامەى ساختە.
- سېيەم: لە كاتى كۆچى دوايىكردنى خاوەنى مۆلەت، دەكرىت خاوەندارىتى ناو ەندى پېگەياندن و نوسىنگەكانى فېركردنى شوفېرى بگوازىتەو ە بۆ ميراتگرەكەى بەپېى دابەشنامەى شەرعى و بە ڤەزامەندى و ەزارەت.

ماددەى (١٨):

- ١- لە دواى (٣٠) ڤۆژ لە بلاوكردنەو ەى ئەم رېنمايىيە، ەيچ ھاوالاتىيەك بەشدارى تاقىكردنەو ەى تىۆرى و ڤراكتيكى پېناكرىت تا لە لايەن ناو ەند يان نوسىنگەيەكى فېركردنى شوفېرىيەو ە پشتگىرى نەكرىت، كە سەرچەم وانەكانى تىۆرى و ڤراكتيكى و ەرگرتوو ە.
- ٢- لە دواى بلاوكردنەو ەى ئەم رېنمايىيە، دەبىت ناو ەند و گشت نوسىنگەكان، لە ماو ەى (٣٠) سى ڤۆژدا خۆيان لەگەل ئەم رېنمايىيە بگونجېنن.

۳- دەبیت گشت مامۆستا و راهبێنەران بەشداربن لە خولی پەرەپێدان لە پرۆگرام و سیستەمی نوێ بەپێی جۆری برۆنامەیی خوێندن و برۆنامەیی مامۆستا و راهبێنەرییان، بە ئامادەکردنی خشتەیهک لە لایەن ھۆبەکانی چاودێری بەمەبەستێ دەستپێکردنی خولی پەرەپێدان و ھەڵسەنگاندنی سالاڤە، کە بە ھەماھەنگی لە گەڵ ناوەند پۆژ و کاتەکەیی دیاری دەکری٢.

۴- لەدوای دەرچوونی ئەم پێنماییه کار بە ھیچ فەرمان و پێنماییی و بەیان و نووسراویک ناکرێت، کە تاییبەتمەند بێت بە کاروباری ناوەند و نوسینگەکانی فێرکردنی شوڤیری و ھەلۆەشاندنەو و کارنەکردن بە پێنماییی پێکخستنی کاری نوسینگەکانی فێرکردنی شوڤیری ژمارە (۲) ی سالی ۲۰۲۱، و ھەمواھەکانی .

۵- ئەم پێنماییه لە پۆژی دەرچوونیهو و کاری پێ دەکری٢ و لە پۆژنامەیی فەرمی (وہ قایعی کوردستان) بڵاو دەکری٢تەو

رێبەر ئەحمەد

وەزیری ناوڤۆ

پاشکۆی ژمارە (۱)

بۆ وەزارەتی ناوڤۆ / بەرپۆەبەراییەتی گشتیی دیوان /
بەرپۆەبەراییەتی کۆمپانیای ئەمنییەکان و مۆلەت پێدان
لە پێکەیی بەرپۆەبەراییەتی گشتیی ھاتوچۆی ھەریم

بایەت / داواکاری پێدانی مۆلەتی نوسینگە

من کە لە خوارەو و ناوم نووسراو داواکارم لە بەرپۆتان پەزنامەندی بفرەموون بە پێدانی مۆلەتی نوسینگەیی فێرکردنی شوڤیری بە ناوی نوسینگەیی () لە پارێزگای () لە کەرەکی ()، ئامادەم سەرچەم مەرچەکانی ناو پێنماییی ژمارە (۱۲) ی سالی (۲۰۲۴) وەزارەتی ناوڤۆ چێبەچن بکەم.

لە گەڵ پێژدا...

ھاوینچ:

- ۱- پێکردنەو و لیستی پاشکۆی ژمارە (۲)
- ۲- کۆپی کارتی زانیاری.
- ۳- دوو وێنەیی سەرچەم ستاف.
- ۴- کۆپی سالیانەیی ئۆتۆمبیلەکان.
- ۵- مەرچە توندوتۆلی ئۆتۆمبیلەکان (ھەزە)
- ۶- نووسراوی پشکیری بایۆمتری سەرچەم ستاف، کە فەرمانبەر ئین.
- ۷- کۆپی کارتی نیشتمانی، یان ناستامەیی باری کەسی و پەزنامەیی عێراقی.
- ۸- کۆپی برۆنامەیی دەرچوونی مامۆستا و راهبێنەرەکان لە خولی پێکەیاندن و پەرەپێدانی سالاڤە.

واڤۆی داواکار:
ناوی سیانی:
پێکەوت:
ژمارەیی مۆبایل:

پاشکوی ژماره (۲-ا)

بۆ بهر ئۆه به رایه تی هاتوچۆی.....

بهشی مۆلەت / هۆبهی چاودیری

بابەت: لیستی ناو و ستافی نو سینگه و هاوینچ له گه ل به لگه نامه کانیا

ژ	ستافی نو سینگه	ناوی سیانی	ژماره ی مۆایل	تیبینی
۱	بهر ئۆه بهر			
۲	کارمه ند			
۳	کارمه ند			

پاشکوی ژماره (۲-ب)

ژ	ستافی نو سینگه	ناوی سیانی	جۆری پروانه ی مامۆستا و راهینه ر	ئاست	ژماره ی مۆایل	تیبینی
۵	مامۆستا و راهینه ر					
۶	مامۆستا و راهینه ر					
۷	مامۆستا و راهینه ر					
۸	مامۆستا و راهینه ر					
۹	مامۆستا و راهینه ر					
۱۰	مامۆستا و راهینه ر					
۱۱	مامۆستا و راهینه ر					
۱۲	مامۆستا و راهینه ر					
۱۳	مامۆستا و راهینه ر					
۱۴	مامۆستا و راهینه ر					
۱۵	مامۆستا و راهینه ر					

پاشکوی ژماره (۲-ج)

ژ	جۆری ئۆتۆمبیل	ژماره ی ئۆتۆمبیل	مۆدی لی ئۆتۆمبیل	په نگی ئۆتۆمبیل	تیبینی
۱					
۲					
۳					
۴					

واژۆی داواکار:

ناوی سیانی:

په نکه وت:

پاشکوی ژماره (۳)

کۆنوووسی پشکین بۆ دامه زرانندی نوسینگه ی فیکردنی شوفیری

تاماز به فرمانی کارگیزی به پۆده به راه تیمان / به پۆده به راه تیی (به شی کارگیزی و خۆبه تی / هۆبه ی کارگیزی ته فسهران / ژماره) له / ۲۰۲۴ / نيمه وهک سه رۆک و نه ندانانی لیژنه ی پشکینی باره گای نوسینگه ی فیکردنی شوفیری، گشت به لگه کانی تایهت به ستافی نوسینگه که مان وردی بیکرد و پاش له وهی هه ستاین، به پشکینی نوسینگه ی (له پارێزگای) (له گه ره کی) (له پیکه وتی) / ۲۰۲۴ / بۆ مه به ستی ده ره تانی مۆله تی نوسینگه ی فیکردنی شوفیری، دانیابووین له گونجانی و جیهه جیکردنی رینمایی ژماره (۱۲) ی سالی (۲۰۲۴) وه زاردتی ناوخۆ به پیتی له م سق خسته به ی خواره وه کۆنوسه که مان په سه ند کرد.

ژ	مه ره گه کانی باره گای نوسینگه	به لێ	نه خیر	تیبینی
۱	ژووری به پۆده بهر و مامۆستا و راهینه ر			
۲	هۆلی وانه وتنه وه			
۳	ژووری پيشوازی و تۆمارکردن			
۴	هه لۆاسینی تابلی زانیاری			
۵	کامیترای چاودیری سه ره جم ژووره کان			
۶	نامیتری ناگادارکردنه وه و ناگرکوژینه وه			
۷	دوو توالیت			

ژ	ستافی نوسینگه	ناوی سیانی	ژماره ی مۆبایل	جۆری پروانامه ی مامۆستا و راهینه ر	ژ.ن. بایۆمتری
۱	به پۆده بهر			-	
۲	کارمه ند			-	
۳	کارمه ند			-	
۴	مامۆستا و راهینه ر				
۵	مامۆستا و راهینه ر				
۶	مامۆستا و راهینه ر				
۷	مامۆستا و راهینه ر				

ژ	جۆری نۆتۆمبیل	ژماره ی نۆتۆمبیل	مۆدیلی نۆتۆمبیل	په نگی نۆتۆمبیل	تیبینی
۱					
۲					
۳					
۴					

سه رۆکی لیژنه

نه ندام

نه ندام

پاشكۆى ژماره (۴)

بۇ بەرپۆه بەرپه تى ھاتوچۆى

بەشى مۆلەت / ھۆبەى چاودىرى

بابەت / ئۆتكردنەۋەى مۆلەتى نوسىنگەى

من كه له خوارەو ە نام نوسراوە، داواكارم له بەرپرتان پەزامەندى بفەرموون بە ئۆتكردنەۋەى مۆلەتى نوسىنگە كەمان بەناوى نوسىنگەى ()
() له پارىزگای () له گەرەكى () سەرچەم مەرچەكانى ناو پىنمايى ژماره (۱۲) ى سالى (۲۰۲۴)
و ەزارەتى ناوخۆمان جىيە جىكردو ە.

لەگەل پىزداد...

ھاو پىچ:

- ۱- پىركردنەۋەى لىستى پاشكۆى ژماره (۲)
- ۲- كۆپى كارى زانبارى.
- ۳- دوو وىنەى سەرچەم ستاف.
- ۴- كۆپى سالىانەى ئۆتۆمبىلەكان.
- ۵- مەرچى توندوتۆلى ئۆتۆمبىلەكان (ھەزە).
- ۶- ئەستۆپاكى باجى دەرامەت پاكەنە بۇ نوسىنگە.
- ۷- نوسراوى پىشتىگىرى بايۆمىتىرى سەرچەم ستاف، كە فەرمانبەر نىن.
- ۸- كۆپى كارى نىشتمانى، يان ناستامەى بارى كەسى و رەگەزنامەى عىراقى.
- ۹- كۆپى پروانامەى دەرچوونى مامۇستا و راھىنەرەكان لە خولى پەرەپىدانى سالىنە.

واژۆى داواكار:

ناوى سىانى:

پىكەوت:

ژمارەى مۆبايل:

پاشکوی ژماره (۵)

کۆنوسى پشكىنى نوٲىكردنه وهى مۆلهتى نوسىنگهى فٲىركردنى شوفىرى

ئامازە بە فرمانى كارگىرى بەرٲۆههرايه تيمان/ بەرٲۆههرايه تى () بەشى كارگىرى و خۆپەنى/ ھۆبەى كارگىرى ئەفسەران/ ژمارە () لە / ۲۰۲۴ ئۆمە ھەك سەرۆك و ئەندامانى لىژنەى پشكىنى بارەگای نوسىنگهى فٲىركردنى شوفىرى گشت پەلگەكانى ئايەت بە ستافى نوسىنگەكەمان وردىيىكرد و پاش ئەوهى ھەستايىن، بە پشكىنى نوسىنگهى () لە پارىزگای () لە گەپەكى () لە پٲىكەوتى () / ۲۰۲۴/ يۆ مەبەستى نوٲىكردنه وهى مۆلهتى نوسىنگهى فٲىركردنى شوفىرى، دٲنبايويىن لە گونجائى و جٲبە جٲىكردنى پٲنمايى ژمارە (۱۲) ى سالى (۲۰۲۴) ھەزارەتى ناوخۆ بەپٲى ئەم سى خشتەيەى خوارەوه كۆنوسەكەمان پەسەند كرىد.

ژ	مەرجهكانى بارەگای نوسىنگه	بەئ	نەخىر	تٲىنى
۱	ژوورى بەرٲۆههرايه و مامۇستا و راھىنەر			
۲	ھۆلى وائەوتنەوه			
۳	ژوورى پٲىشوازی و تۆماركردن			
۴	ھەلۋاسيىن تابلۆ زانىارى			
۵	كامپراي چاودٲرى سەرجهم ژوورەكان			
۶	ئامىرى ئاگادركردنەوه و ئاگركوژتەوه			
۷	دوو توالٲت			

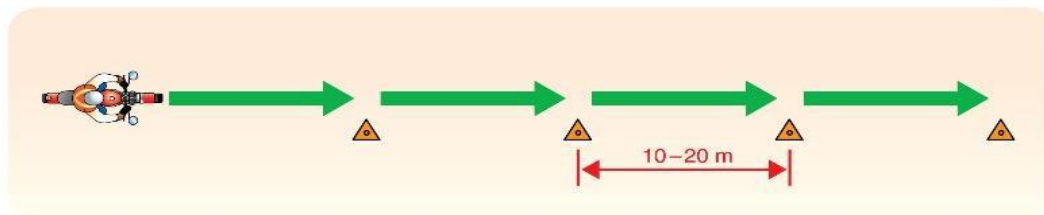
ژ	ستافى نوسىنگه	ناوى سيانى	ژمارەى مۆبايل	جۆرى پروانامەى مامۇستا و راھىنەر	ژ.ن. بايۆمٲىرى
۱	بەرٲۆههرايه			-	
۲	كارمەند			-	
۳	كارمەند			-	
۴	مامۇستا و راھىنەر				
۵	مامۇستا و راھىنەر				
۶	مامۇستا و راھىنەر				
۷	مامۇستا و راھىنەر				

ژ	جۆرى ئۆتۆمبىل	ژمارەى ئۆتۆمبىل	مۆدىلى ئۆتۆمبىل	پەنگى ئۆتۆمبىل	تٲىنى
۱					
۲					
۳					
۴					

سەرۆكى لىژنە

ئەندام

ئەندام

پاشكۆى ژمارە (۷)

ھەرپىمى كوردستانى عىراق
ۋەزارەتى ناۋخۇ
بەرتۇبەراپەلى كشتىنى ھاتوچۇ
بەرتۇبەراپەلى ھاتوچۇ پارىژكاى
بەشى مۆلەت
نوسىنگەى ھىزىردىنى شوفىرى
زانبارى كەسى ھىزىرخاۋ

ناۋى ھىزىرخاۋ	
ناۋى داىكى ھىزىرخاۋ	
ساتى لەداىكىوون	
ناۋىشان	
ژمارەى مۇبايل	
پىكەۋتى پەيوەندىكرىدن	
پىكەۋتى پىشكىنى تەندروستى	

بەرتۇبەراپەلى نوسىنگەى

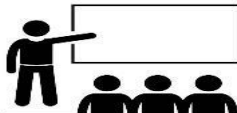
www.....krd

ناۋىشان : پارىژكا : كەپەك : مۇبايل : ۷۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰۰

پاشكۆى ژمارە (۸)

- نوسىنگەى :
- چۆرى خول:
- ناۋى مامۇستاي ۋانەبىژ

- پۆزى دەستىپىكرىدن خول: (۲۰ / /)
- پۆزى كۆتايپھاتى خول: (۲۰ / /)
- كاتى دەستىپىكرىدن خول كاتىمىژ (:)
- كاتى كۆتايپھاتى خول كاتىمىژ (:)

ژ	ناۋى ھىزىرخاۋ	پۆزى ۱	پۆزى ۲	پۆزى ۳	پۆزى ۴	پۆزى ۵	پۆزى ۶	پۆزى ۷
۱								
۲								
۳								
۴								
۵								
۶								
۷								
۸								
۹								
۱۰								
۱۱								
۱۲								
۱۳								
۱۴								
۱۵								
۱۶								
۱۷								
۱۸								
۱۹								
۲۰								

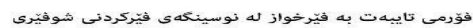
پىكەۋتى سەردانى كرىدى ئەفسەرى ھۆبەى چاۋدېرى

كاتىمىژ: ۲۰ / /	كاتىمىژ: ۲۰ / /	كاتىمىژ: ۲۰ / /	كاتىمىژ: ۲۰ / /
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

ۋاژى

كۆى كشتىنى بەشداربەۋاتى خولى تىۋرى ()

پەرتۇبەراپەلى نوسىنگەى

- نوسینگەى :
- جۆرى مۆلەت:
- ناوى مامۇستاي وانەبېز

خشته‌ی وانه‌کانی تیۆری

- کاتی دەستپیکردنی خولی تیۆری کاتۆمێر (:) • کاتی کۆتایی هاتنی خول کاتۆمێر (:)
• ڤۆۆ دەستپیکردنی خولی تیۆری: (/ ۲۰۲۴) • ڤۆۆ کۆتایی هاتنی خول: (/ ۲۰۲۴)

[illegible]

رېښه وټې دەرچوون له تاقیکردنه وې تیوری: / / ۲۰

- ناوی راهینهەر :
- ژمارەى ئوتۆمبیلی راهینان :

پاشکوی ژماره (۹-ب)

حشّته‌ی راهبانی پراگتیکی

[illegible]

- پاشکوی ژماره (۹-ج)

خشته‌ی تاق‌یکردنه‌وه‌ی پراکتیکی

پاشکوی ژماره (۹-ج)

~~خشته‌ی تاقیکردنه‌وی پراکتیکی~~

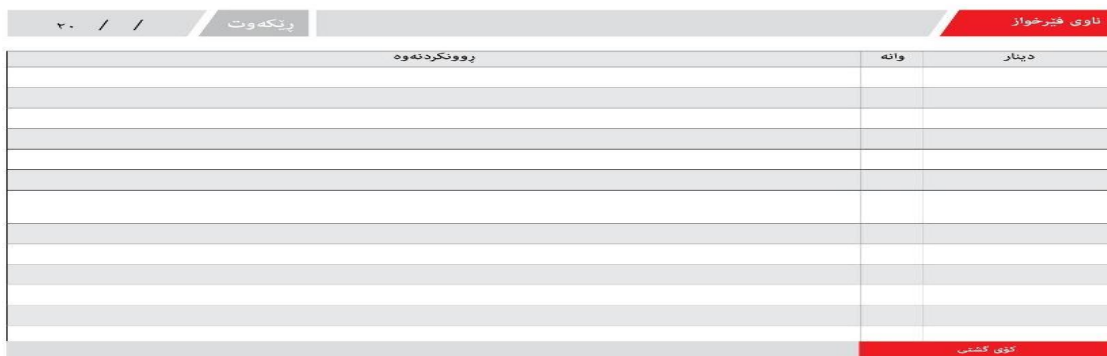
ژ	پیکه‌وتی تاقیکردنه‌وی پراکتیکی	نه‌فسه‌ری تاقیکردنه‌وه	نه‌نجام	وانه‌ی دیاریکراو	تییینی
۱	۲۰ / /				
۲	۲۰ / /				
۳	۲۰ / /				
۴	۲۰ / /				
۵	۲۰ / /				
۶	۲۰ / /				

پسوٽه

نوسینګه ی فیرکردنی شوفیری ()

DRIVING SCHOOL

مادر تو پیری خوشبختکه

www.....krd

• ناوېشان • پارېزگا • گهره کي • مۇبايل • •••• •۷۵۰•

پاشكۆى ژمارە (۱۱)

تۆمارى كارگردنى پۆژانەى مامۇستا و راهېنەر

ناوى مامۇستا و راهېنەر ()
بۇ چۆرى مۆلەتى ()
ژمارە كارغى مامۇستا و راهېنەرى ()
پېشكەوتى بەسەرچوونى كارغى مامۇستا و راهېنەرى ۲۰ / /

پېشكەشكردنى وانەكانى تېۆرى ()
پېشكەوتى: ۲۰ / / رۆژى ()

۷۰۰۰	۵۰۰۰	۴۰۰۰	۳۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۱۰۰	۱۰۰۰	۹۰۰۰	۸۰۰۰
۷:۴۵	۵:۴۵	۴:۴۵	۳:۴۵	۲:۴۵	۱:۴۵	۱۲:۴۵	۱۱:۴۵	۱۰:۴۵	۹:۴۵	۸:۴۵

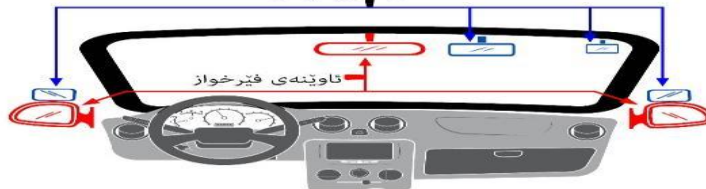
پېشكەشكردنى وانەكانى تېۆرى ()
پېشكەوتى: ۲۰ / / رۆژى ()

جۆرى وانە	ژمارەى مۇناىر	جۆرى مۆلەت	ناوى فېرغواز	كانى كۇنايىوان	كانى دەسپېكردن	☑
				۸۰۰۰	۷۰۰۰	
				۹۰۰۰	۸۰۰۰	
				۱۰۰۰۰	۹۰۰۰	
				۱۱۰۰۰	۱۰۰۰۰	
				۱۲۰۰۰	۱۱۰۰۰	
				۱۳۰۰۰	۱۲۰۰۰	
				۱۴۰۰۰	۱۳۰۰۰	
				۱۵۰۰۰	۱۴۰۰۰	
				۱۶۰۰۰	۱۵۰۰۰	
				۱۷۰۰۰	۱۶۰۰۰	
				۱۸۰۰۰	۱۷۰۰۰	
				۱۹۰۰۰	۱۸۰۰۰	
				۲۰۰۰۰	۱۹۰۰۰	
				۲۱۰۰۰	۲۰۰۰۰	
				۲۲۰۰۰	۲۱۰۰۰	
				۲۳۰۰۰	۲۲۰۰۰	
				۲۴۰۰۰	۲۳۰۰۰	
				۲۵۰۰۰	۲۴۰۰۰	
				۲۶۰۰۰	۲۵۰۰۰	
				۲۷۰۰۰	۲۶۰۰۰	
				۲۸۰۰۰	۲۷۰۰۰	
				۲۹۰۰۰	۲۸۰۰۰	

ئەم قۇرئە پۆژانە لەلایە مامۇستا و راهېنەرەودە پېدەكړئەودە.
راهېنەر دەپنېت لەكانى راهېنەدا ئەم قۇرئەى پېنېت، ھۆبەى چاودېرى لەكانى كۇنېرۆت چاودېرى دەكات
لەپاش ھەمەو مانېكېك ئەم قۇرئە لە نوسېنگە ئەرشفېف دەكړئە.

پاشكۆى ژمارە (۱۲)

ئاوېنەى راهېنەر

ئامرازى ئېستۆپ بۇ كلاج بۇ
كېچىر عادى

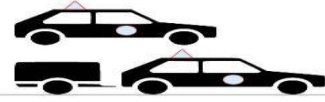
ئامرازى ئېستۆپ بۇ كېچىر
تۆتوماتېك

كامېراى تۆماركردن بە ھەردوو ئاپرستەى ناوہو و دەرەوہى تۆتۆمېل لەگەل
تۆماركردنى دەنگ

پاشكۆي ژماره (۱۳)

B
BE

C-C1
C1E-CE

D-D1
D1E-DE

T

A

پاشكۆي ژماره (۱۴)

هەرێمی کوردستانی عێراق
وهزارهتی ناوخب
به‌پۆیه‌رایه‌تی گشتی هاتوچۆی هەرێم
به‌پۆیه‌رایه‌تی هاتوچۆی ()
به‌شی مۆله‌ت/ هۆبه‌ی چاودێری
پێناسی کارمه‌ندی نوێنگه‌ی فێرکردنی شوفیری

ژماره‌ی کارت : ()
ناو :
شوینی کارکردن :
په‌گه‌زنامه :
ژماره‌ مۆبایل :
پێکه‌وتی ده‌رچوون : ۳۰

واژۆی نه‌فسه‌ری هۆبه

پێناسی کارمه‌ندی نوێنگه

«تێبینی»

۱. ئەم پێناسه‌ ته‌نها بۆ ناساندنی کارمه‌ندی نوێنگه‌ی فێرکردنی شوفیره‌، که هه‌لده‌ستێت به‌ پاپه‌راندنی کاروباری کارگێری و خزمه‌تگوزاریه‌کانی ناو باره‌گای نوێنگه‌.
۲. ئەم کارتی پێناسه‌ «ده‌پێت» له‌ کاتی کارکردن له‌ نوێنگه‌ و ناو به‌پۆیه‌رایه‌تی هاتوچۆ هه‌لبواسرێت.
۳. هه‌لگری ئەم ناسنامه‌یه‌ بۆی نییه‌ وه‌ک مامۆستا و پاهێنهر کاری فێرکردن ته‌نجام بدات.

() به‌پۆیه‌رایه‌تی هاتوچۆی

پاشكۆی ژماره (١٥)

هەریمی کوردستانی عێراق
وەزارەتی ناوڤۆ
بەرێوبەراییەتی گشتیی هاتوچۆی هەریم
بەرێوبەراییەتی هاتوچۆی پارێزگای
بەشی مۆلەت
پێناسی فێرخواز

L فێرکردن

چۆری:

ژنجیرە : (.....)

ناو :

ناوێشان :

رەگەزنامە :

ژمارە مۆبایل :

پۆزی دەرخوون : ٢٠

نوسینگە :

واژۆی ئەفسەری مۆلەت

L فێرکردن

«تییینی»

١. ئەم شوڤیرە بە مەبەستی دەرھێنانی مۆلەتی شوڤیری لە خولی فێربوودایە.

٢. ئەم کارتە (باچ) «تەنھا» لە کاتی مەشق پیکردن بە کار دێت.

٣. ئەم کارتە «تەنھا» لە ژێر سەرپەرشتی راھبێنەری ڕێگە پێدراو بە کار دێت.

٤. لە کاتی تاقیکردنەوەی پراکتیکی دا، ئەم کارتە لە ژێر سەرپەرشتی ئەفسەری هاتوچۆ بە کار دێت.

بەرێوبەراییەتی هاتوچۆی پارێزگای

پاشكۆى ژماره (۱۶)

وہزارہى ناوڭۇ
بەريۆبەرايەتى گشتىي ھاتوچۇي ھەرىم
بەريۆبەرايەتىي ھاتوچۇي
بەشى مۆلت / ھۆبەي بەدواداچوون

قۇرمى ھەتسەنكەندىن لە لايەن ئەفسەرى چاودىرى

پېكەوت: / /

كات:

• ناوى نوسىنگەي فېترکردنى شوفېرى:

• ناوى مامۇستاي وانەبېژ:

• جۆرى مۆلت:

• ژمارەي نامادەبووان:

ژ	بابەت	باش	مامناوئەند	خراپ
۱	دەنگ			
۲	گەياندنى پەيام بە دروستى			
۳	دايەشکردنى چاو بەسەر بەشداربوواندا			
۴	جولە و زمانى جەستە			
۵	چل و بەرگ			
۶	بەكارهيتاننى بۇرد			
۷	پوونى لە قسەکردن			
۸	دەست و خەت بۇ نووسىن و ويئە			
۹	پەيرەوکردنى ميكانيزمى رايەرى مامۇستا			
۱۰	ناسنامەي رايەنەر و پېكەوتى بەشداريکردنى پەرەپېدان			

• ناو و واژۆي ئەفسەرى چاودىرى

پاشكۆى ژماره (۱۷)

وہزارہى ناوڭۇ
بەريۆبەرايەتى گشتىي ھاتوچۇي ھەرىم
بەريۆبەرايەتىي ھاتوچۇي
بەشى مۆلت / ھۆبەي بەدواداچوون

قۇرمى پېدانى پېنمايى لە سەرەتايى دەستپېكى خولى تېۆرى لە لايەن ئەفسەرى چاودىرى

پېكەوت: / /

كات:

• ناوى نوسىنگەي فېترکردنى شوفېرى:

• ناوى مامۇستاي وانەبېژ:

• جۆرى مۆلت:

• ژمارەي نامادەبووان:

لە لايە ئەفسەي ھۆبەي چاودىرى بۇ فېترخوازنى بەشدار بوو تەنھا ئەم ماددە و خالانە دەخوئېرئەو.

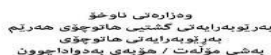
۱- ماددەي ۱۱ تەنھا ئەو خالانەي كە پەيوەندى بە جۆرى مۆلتەي بەشداربووانەو ھەيە.

۲- ماددەي ۱۲ تەنھا ئەو خالانەي كە پەيوەندى بە جۆرى مۆلتەي بەشداربووانەو ھەيە.

۳- ماددەي ۱۳ پايەندىيەكانى مامۇستا و رايەنەر و بەريۆبەر و فېترخواز.

۴- ماددەي ۱۵ بىنما گشتىيەكان خالى (۸-۷-۶-۵-۴-۳-۲).

• ناو و واژۆي ئەفسەرى چاودىرى

قۇرمى بەدواداچوون بۇ راھىنەر و فېرخواز و ئۆتۈمپىل لى لايەن ئەفسەرى چاودىرى

ریکھوت : ۱ / ۱

• تۆتۈمبىلى نوسىنگەي فېرگىردنى شوفىرى:

• ناوی راهینه:

• ناوی فیرخواه:

• جۇرى ئۆتۈمىيىل

• ژماره ی ئۆتۆمبیل:

3	بایهت	تتیبینی
۱	ناستامهی راهینه ر و ریگه وتی به شداریگردنی پهره پیدان	
۲	کارتی فیرخواز	
۳	سالیانه ی توتومیتل	
۴	پسکیننی مهرچی توندوتولی	
۵	تابلق و لؤکؤی نوسینگه	
۶	تاوینه کان	
۷	قۆرمی فیرخواز	
۸	قۆیمی وانه کان ی راهینه ر	
۹	پاک و خاوینی توتومیتل	
۱۰	هیله کی فیرخواز	

• ناو و واژۆی ئەفسەری چاودێری

ميكانيزمى دابە شىكردنى ئەرەكانى خولى يىتەكاندى مامۇستا و راهبىنەر			
3	جۇرى تاقىكردنەو	رژۇدى ئەرە	ئەنجام
1	تاقىكردنەوئى ئىۋرى	4۰	
2	تاقىكردنەوئى وائە وئەو	3۰	
3	تاقىكردنەوئى پراكتىكى ئۆتۈسۈپ ئىۋورپ	۱0	
4	تاقىكردنەوئى وەك راهبىنەر بە فېرخواز	۱0	

كۆى گىشتى ئەرەكان ناپېت ئە 8۰% ھەشتا ئە سەد كەمەرتېت.

ياشکووی ژماره (ب-۱۹)

مېکانیزمی دابه‌شکردنی غمره‌کاني خولي پيښه‌ياندنې راهبڼه‌ر			
١	چوري تافيکړنده‌وه	ريځي غمره	نه‌نچام
١	تافيکړنده‌وه‌ي تيوري	٤٠	
٢	تافيکړنده‌وه‌ي پراکتیکی نؤؤؤمبيل ليخووين	٣٠	
٣	تافيکړنده‌وه‌ي وه‌ک راهبڼه‌ر به‌فترخواز	٣٠	
	کؤي گشتي غمره‌کانه‌ي نايبت له ٨٠٪ هه‌شتا له سه‌ده‌که‌م‌ترتبت.		

پاشکووی ژماره (ج-۱۹)

ميكانيزمى دابەشكردنى غەركەتلىك خولې پىتھەپاندنى مامۇستا			
3	جۈرى تاقىكرندەوۋە	رئۇدە غەرە	ئەنچام
۱	تاقىكرندەوۋە تىۋۇرى	۵۰	
۲	تاقىكرندەوۋە والە وئەوۋە	۵۰	
	كۆى گىشى غەرەكان ناپىت لە ۸۰% ھەشتا لە سەد كەمترىت.		

ياشکووی ژماره (د-۱۹)

مېكانيزمى دا بەشكىردنى مەركەزى خۇلى كۆرۈنى مامۇستا بۇ مامۇستا و رايونىدەر			
3	جۇرى تاقىكىردنەو	رۈنۈدى مەركەزى	نەتىجە
۱	تاقىكىردنەوئى ئىۋرى	۴۰	
۲	تاقىكىردنەوئى پىراكتىكى ئۆتۈمىل ئىخۇرۇن	۳۰	
۳	تاقىكىردنەوئى وەك رايونىدەر بىر ئىخۇرۇن	۳۰	
كۆى كىشىنى مەركەزى ئايىت لە ۸۰% سەد كەمىرتىت.			

ياشکووی ژماره (هـ-۱۹)

میکانیزمی دابه شکردنی همره کانی خولی گۆرینی راهینەر بۆ مامۆستا و راهینەر			
3	چۆری تاقیکردنهوه	رێژهی ههره	تهنچام
4	تاقیکردنهوهی وانه ووتنه	40	
5	تاقیکردنهوهی یراکتیکی ئۆتۆمبیل لیخواری	60	
کۆی گشتی ههره کان نایبێت له 80% ههشتا له سهده کهمهتر بێت.			